

Evangeliet etter Johannes

Gud ble menneske

¹ Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet*. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. ² Han var hos Gud allerede ved tidenes begynnelse. ³ Gud lot ham skape alt som finnes til. Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt av ham. ⁴ Alt liv kommer fra ham, og livet hans er lyset for menneskene. ⁵ Hans lys skinner i mørket, og mørket kan aldri slukke det.

⁶ Gud sendte døperen Johannes ⁷ for å fortelle om lyset, slik at alle kunne begynne å tro på grunn av budskapet hans. ⁸ Johannes var ikke lyset. Han var bare den som skulle gjøre lyset kjent. ⁹ Det sanne lyset, han som er hele menneskehetens lys, skulle nå komme inn i verden.

¹⁰ Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape verden, så kjente ikke verden ham igjen da han kom. ¹¹ Ikke en gang i hans eget land og blant hans eget folk tok de imot ham. ¹² Men alle de som tok imot ham, ga han retten til å bli Guds barn. Ja, alle som tror på ham, får den samme retten. ¹³ De blir født på nytt, men ikke gjennom noen fysisk fødsel som et resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei, de blir født av Gud selv.

* **1:1** "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styrer universet". For jødene betydde det "Gud".

¹⁴ Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden. Vi så hans herlighet, den herlighet som den eneste Sønnen har fått fra sin Far i himmelen. Gjennom Sønnen har vi lært å kjenne Far i himmelen og hans kjærlighet og tilgivelse.

¹⁵ Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket: "Det var ham jeg talte om da jeg sa: 'Han som kommer etter meg, betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.'[†]"

¹⁶ Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på gang har vi fått oppleve hans godhet mot oss. ¹⁷ Moses ga oss loven[‡]. Det er ved Jesus Kristus[§], den lovede kongen, som vi har lært å kjenne Gud og hans kjærlighet og tilgivelse. ¹⁸ Ingen har noen gang sett Gud, men hans eneste Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen, han har vist oss hvem han er.

Døperen Johannes taler om Jesus

¹⁹⁻²⁰ De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem for å spørre døperen Johannes om han var Messias*, den

[†] **1:15** Menneskelig sett var Johannes seks måneder eldre enn Jesus! Se Lukas sin fortelling om Jesus 1:26. [‡] **1:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. [§] **1:17** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". * **1:19-20** Det hebraisk ordet "Messias" har samme betydningen som det greske "Kristus". Se fotnoten til 1:17.

lovede kongen. Johannes forklarte åpent og ærlig: "Nei, jeg er ikke Messias."

²¹ "Hvem er du da?" spurte de. "Er du Elia[†]?"

"Nei", svarte han.

"Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?"[‡]

"Nei", svarte han.

²² Da sa de: "Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem som har sendt oss. Hva sier du om deg selv?"

²³ Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten Jesaja. Han sa: "*Jeg er en stemme som roper i ørkenen: 'Gjør veien rett for Herren!*'[§]"

²⁴ De som var blitt sendt ut av fariseerne*,
²⁵ spurte ham: "Hvorfor døper du folk dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud skulle sende?"

²⁶ Johannes svarte: "Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står en som dere ikke kjenner. ²⁷ Han er den som kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene[†] hans."

²⁸ Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der Johannes døpte.

Jesus er Guds lam

[†] **1:21** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. [‡] **1:21** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. **§ 1:23** Se Jesaja 40:3. * **1:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. [†] **1:27** Dette var en oppgave for slaver.

²⁹ Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa: "Der er Guds lam, han som tar bort synden hos menneskene. ³⁰ Det var om ham jeg talte da jeg sa: 'Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.' ³¹ Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men jeg er kommet for å døpe med vann, slik at Israels folk skal se hvem han er."

³² Johannes fortalte: "Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en due og bli over han. ³³ Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da Gud sendte meg for å døpe med vann, sa han til meg: 'Når du ser Ånden komme ned og bli over en person, da vet du at han er den som døper med min Hellige Ånd.' ³⁴ Jeg så at dette skjedde, og derfor kan jeg vitne om at han er Guds sønn[‡]."

De første disiplene

³⁵ Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av disiplene. ³⁶ Da Jesus kom gående forbi så Johannes på han og sa: "Der er Guds lam!"

³⁷ De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å følge etter Jesus. ³⁸ Jesus vendte seg om og så at de fulgte etter ham, og han spurte: "Er det noe dere vil?"

De svarte: "Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?"

³⁹ Jesus sa: "Kom, bli med meg og se." De gikk med ham til det stedet der han bodde. Klokken

[‡] **1:34** En del håndskrifter har: Guds utvalgte.

var rundt fire på ettermiddagen da de fulgte med, og de ble hos ham til kvelden. ⁴⁰ Den ene av de to som hadde hørt det Johannes sa, og seinere fulgt etter Jesus, var Andreas, Simon Peter sin bror.

⁴¹ Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin bror Simon. Da han fant ham, sa han: "Vi har funnet Messias, den lovede kongen". Messias betyr den som er salvet. § ⁴² Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på Simon og sa: "Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal få navnet Peter, som betyr klippen.*"

⁴³ Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte han Filip og sa til han: "Kom og bli min disippel." ⁴⁴ Filip var fra Betsaida, som var Andreas og Peter sin hjemby.

⁴⁵ Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham: "Vi har funnet den mannen som Moseloven og profetene† skriver om. Han heter Jesus og er sønn til Josef fra Nasaret."

⁴⁶ "Nasaret!" utbrøt Natanael. "Kan det komme noe godt fra Nasaret?"

"Kom og undersøk selv", svarte Filip.

§ 1:41 I grunnteksten: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge.

* 1:42 I grunnteksten: Du skal bli kalt Kefas, det betyr Peter. Kefas er "fjellet" på arameisk, som var morsmålet til Jesus.

† 1:45 Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

⁴⁷ Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han: "Se der, her kommer en ærlig og oppriktig mann, en ekte israelitt[‡]."

⁴⁸ "Hvordan kan du kjenne meg?" undret Natanael.

Jesus svarte: "Jeg så deg under fikentreet før Filip fant deg."

⁴⁹ Da utbrøt Natanael: "Mester, du er Guds sønn, Israels konge!"

⁵⁰ Jesus sa til ham: "Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet? Du kommer til å få større bevis enn som så. ⁵¹ Jeg forsikrer at dere skal få se himmelen åpen og Guds engler stige ned og stige opp over meg, Menneskesønnen[§]."*

2

Jesus forvandler vann til vin

¹ To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen Kana i Galilea. Maria, mor til Jesus, var der. ² Jesus og disiplene var også innbudt. ³ Midt under bryllupsfesten tok vinen slutt. Maria gikk da til Jesus og fortalte ham dette.

⁴ "La meg være i fred, mor", svarte han. "Den tiden som Gud har bestemt til å gjøre kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne."

[‡] **1:47** Israelitt er et annet navn for jøde. Israelitt betyr etterkommere til Israel, som også het Jakob. Se Første Mosebok 32:27-28. Jakob hadde en sønn som het Juda, og han har gitt navn til jødene. [§] **1:51** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:51** Se fortellingen om Jakobs stige i Første Mosebok 28:10-17.

⁵ Mor hans sa til tjenerne: "Gjør nøyaktig det han sier til dere."

⁶ I huset var det seks store krukker hogget i stein. De ble brukt ved de jødiske seremoniene for renselse og rommet omkring 100 liter hver.

⁷⁻⁸ Jesus sa nå til tjenerne: "Fyll krukkene med vann", og da alle seks var helt fulle, sa han: "Slå opp litt og gi det til verten for bryllupet." Tjenerne gjorde som han sa.

⁹ Verten smakte på vannet, som nå hadde blitt forandret til vin. Etter som han ikke visste hvor det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte han på brudgommen og sa: ¹⁰ "Dette er en utsøkt vin. Du gjør virkelig ikke som alle andre og venter med den dårlige vinen til gjestene begynner bli påvirket. Du har spart den beste vinen til slutt."

¹¹ Gjennom dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første gang offentlig sin guddommelige makt, og disiplene ble overbevist om at han var sendt av Gud.

¹² Etter bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og disiplene. De stanset der noen dager.

Jesus renser templet

¹³ Da den jødiske påskehøytiden* nærmet seg, gikk Jesus til Jerusalem. ¹⁴ På tempelplassen fikk han se kjøpmennene som solgte okser, sauer og

* **2:13** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

duer, og de som satt og vekslet penger.[†] ¹⁵ Jesus surret seg en pisk av tau og drev alle selgerne ut fra tempelplassen sammen med sauene og oksene. Han raste pengestablene til vekslerne og veltet bordene deres, ¹⁶ Så gikk han bort til mennene som solgte duer og sa: "Ta med alt dere har dratt inn og forsvinn herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen om til en markeds plass!"

¹⁷ Da kom disiplene til å huske at det står i Skriften[‡]: *"Omsorgen for ditt hus skal brenne som en ild i meg."*§

¹⁸ De religiøse lederne sa til Jesus: "Om Gud virkelig har gitt deg i oppdrag å gjøre dette, da må du bevise det ved å gjøre et mirakel."

¹⁹ "Det skal jeg gjøre", svarte Jesus. "Riv ned dette templet, og jeg skal bygg det opp igjen på tre dager."

²⁰ "Hva!" ropte de. "Det tok 46 år å bygge dette templet, og du påstår at du kan gjenreise det på tre dager." ²¹ Men det templet som Jesus snakket om, var hans egen kropp. ²² Da han seinere sto opp fra de døde, kom disiplene til å huske på at han hadde sagt dette, og de trodde på det som Gud hadde forutsagt i Skriften og på det budskapet de hadde hørt fra Jesus selv.

²³ Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i påskehøytiden, begynte mange å tro at han virkelig var sendt av Gud. ²⁴⁻²⁵ Jesus stolte

[†] **2:14** Dyrene skulle bli brukt som offer i templet. [‡] **2:17** "Skriften" for jødene er Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [§] **2:17** Se Salmenes bok 69:10.

ikke på noen, for han kjente så altfor godt til deres innerste tanker. Ingen behøvde å fortelle ham om hvor upålitelige menneskene kan være.

3

Nikodemus besøker Jesus om natten

¹⁻² En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann som het Nikodemus for å snakke med Jesus. Han var fariseer* og medlem i Det jødiske rådet†. "Mester", sa han, "vi vet at Gud har sendt deg for å undervise oss. Ingen kan gjøre slike mirakler som du gjør dersom Gud ikke er med ham."

³ Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født på nytt, får aldri oppleve hva det betyr å tilhøre Guds eget folk."

⁴ "Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus. "Hva mener du? En voksen person kan vel ikke en gang til komme inn i sin mors mage og bli født på nytt?"

⁵ Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født av vann og Ånd, får slett ikke tilhøre Guds eget folk. ⁶ Mennesker kan føde fram fysisk liv, men Guds Ånd føder fram åndelig liv‡. ⁷ Ikke vær forundret over at jeg sier at menneskene må bli født på nytt. ⁸ Guds Ånd

* **3:1-2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **3:1-2** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **3:6** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud.

er som vinden[§]. Ingen kan si hvor den kommer fra eller hvor den tar veien, men alle kan høre at den suser, og vi kan se virkningen den gjør. Slik er det også når et menneske blir født av Guds Ånd.”

⁹ ”Men hvordan er dette mulig?” spurte Nikodemus.

¹⁰ Jesus svarte: ”Du er en jødisk lærer som blir både rost og æret og likevel forstår du ikke dette. ¹¹ Jeg forsikrer deg at det vi sier, er slikt vi vet og har sett, og likevel tror dere oss ikke.

¹² Men om dere ikke tror når jeg forteller om de ting som skjer her på jorden, hvordan skal dere da kunne tro når jeg sier noe om det som skjer i himmelen? ¹³ Ingen mennesker har vært i himmelen, bortsett fra jeg, Menneskesønnen*, som har kommet derfra.

¹⁴ På samme måten som Moses hengte opp slangen som var laget av kopper i ørkenen, slik må jeg, Menneskesønnen, bli løftet opp†, ¹⁵ for at alle som tror på meg, skal få evig liv. ¹⁶ Gud elsket jo menneskene så høyt at han ga sin eneste Sønn, for at alle som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. ¹⁷ Det var ikke for å dømme noen at Gud sendte sin sønn til verden, men Sønnen kom hit for å frelse hver enkelt.

§ 3:8 Jesus lekte med det gresk ordet for ”Ånd”, som også kan bli oversatt med ”vind”. * 3:13 ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † 3:14 Eller: henges opp. Uttrykket viser til at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen.

¹⁸ Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de som ikke tror på ham, er allerede dømt, etter som de ikke tror på Guds eneste Sønn. ¹⁹ Grunnen til at de blir dømt er at da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste det seg at menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi handlingene deres var onde. ²⁰ Den som gjør det som er ondt, han hater lyset. Han holder seg borte fra lyset, slik at syndene hans ikke skal bli avslørt. ²¹ Den derimot som gjør det som er rett, han trekkes mot lyset for at alle skal se at han gjør det som Gud vil.”

Døperen Johannes forteller hvem Jesus er

²² Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men de stanset en tid i Judea og døpte der.

²³ Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Aion, nær Salim. Der var det rikelig med vann. Mange mennesker kom til ham for å bli døpt. ²⁴ Dette var før Johannes hadde blitt satt i fengsel. ²⁵ En dag kom det en jødisk mann til disiplene av Johannes og begynte å diskutere om forskjellige seremonier for renselse[‡]. ²⁶ Johannes sine disipler gikk da til han og sa: ”Mester, den mannen som var sammen med deg på den andre siden av elven Jordan, han som du fortalte om til folket, han døver også. Og nå går alle til ham i stedet for å komme til oss.”

[‡] 3:25 Gjennom en seremoni for renselse ble de i følge med jødene verdig til å komme fram for Gud. Dåpen var en slik seremoni.

²⁷ Johannes svarte: "Dersom alle går til ham, er det fordi at Gud lar det skje. ²⁸ Dere vet selv at jeg klart og tydelig har sagt til dere at jeg ikke er Messias, den lovede kongen. Jeg er sendt ut for å forberede veien for ham. Det er hele min oppgave. ²⁹ Folket blir dratt mot ham på samme måten som bruden blir dratt mot sin brudgom. Brudgommens venn blir glad av å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg er brudgommens venn, og nå er gleden min fullkommen. ³⁰ Det er som det skal være at folket hører mer og mer på ham, og mindre og mindre på meg.

³¹ Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større enn alle andre. Jeg er født her på jorden, og min forstand er begrenset til det jordiske. ³² Han har kommet ned fra himmelen og forteller om det han har sett og hørt, og likevel tror ingen på det han sier. ³³ Den som tror på det han sier, han erkjenner at Gud taler sannhet. ³⁴ Denne mannen, som er sendt av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham med sin Ånd. ³⁵ Far i himmelen elsker Sønnen og har gitt ham makt over alle ting. ³⁶ Den som tror på Guds sønn har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen, han mister det evige livet, og blir fortsatt under Guds dom."

4

En samaritansk kvinne møter Jesus

¹⁻³ Fariseerne* fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn Johannes og døypte flere, skjønt det var ikke Jesus selv som døypte, men disiplene. Jesus dro derfor fra Judea og reiste tilbake til Galilea.

⁴ På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria†. ⁵ Etter en tid kom han til byen Sykar som ligger nær den jordteigen som Jakob ga sønnen sin Josef. ⁶ Der ligger også Jakobs brønn. Etter som det var mitt på dagen og Jesus var trøtt av den lange reisen, satte han seg ved brønnen.

⁷ Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus ba henne: "Gi meg litt å drikke."

⁸ Han var alene akkurat da, for disiplene hadde gått inn i byen for å kjøpe mat. ⁹ Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville ikke ha noe med samaritanene å gjøre. Hun sa: "Du som er jøde, hvorfor spør du en samaritansk kvinne om vann?"

¹⁰ Jesus svarte: "Dersom du visste hvilken fantastisk gave Gud har i bakhånd for deg, og dersom du forsto hvem jeg er, da ville du i stedet ha spurt meg, og jeg ville ha gitt deg levende vann."

¹¹ "Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte", sa hun, "og brønnen er dyp. Hvor skal du få levende vann fra? ¹² Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob som ga oss denne brønnen?"

* **4:1-3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **4:4** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

Kan du gi meg bedre vann enn det som han, sønnene og husdyrene hans drakk av?"

¹³ Jesus svarte: "Den som drikker av dette vannet, blir snart tørst igjen. ¹⁴ Men den som drikker av det vannet jeg gir, blir aldri tørst igjen, for mitt vann blir en uuttømmelig kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv."

¹⁵ "Herre", sa kvinnen. "Gi meg av det vannet, slik at jeg aldri mer blir tørst og kan slippe å gå ut hit for å hente vann."

¹⁶ Jesus sa: "Gå og hent mannen din."

¹⁷⁻¹⁸ "Jeg har ingen mann", svarte kvinnen.

"Du har rett", sa Jesus. "Du har levd sammen med fem menn, og den du nå lever med, er ikke din mann. Der holdt du deg til sannheten."

¹⁹ "Herre", sa kvinnen. "Du må være en profet, etter som du med Guds hjelp kan avsløre noe slikt. ²⁰ Si meg hvorfor dere jøder påstår at Jerusalem er det eneste stedet der vi kan tilbe Gud, mens vi som er samaritaner, sier at vi skal tilbe på dette fjellet‡ der forfedrene våre alltid har tilbedt?"

²¹⁻²⁴ Jesus forklarte: "Tro meg, det kommer en dag da ingen lenger behøver å diskutere om det er på dette fjellet eller i Jerusalem vi skal tilbe vår Far i himmelen. Det er ikke spørsmålet om hvor vi tilber som er det viktigste, heller hvordan vi skal tilbe. Virkelig tilbedelse er ekte og inspirert av Guds Ånd. Det er slik Gud vil at vi skal tilbe ham, etter som Gud er Ånd. Og det kommer en dag, ja, den er allerede her,

‡ 4:20 Samaritanene hadde et eget tempel på fjellet Garisim.

da menneskene skal tilbe Gud på denne måten. Men dere som er samaritaner, vet lite om ham som dere tilber. Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer fra jødene.”

²⁵ Kvinnen sa: ”Ja, jeg vet at Messias[§], den lovede kongen, en gang skal komme, og når han kommer, vil han forklare alt for oss.”

²⁶ Jesus sa til henne: ”Det er jeg,^{*} han som du snakker med.”

²⁷ I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer enn overrasket da de så at han snakket med en kvinne, men ingen spurte ham hvorfor han snakket med henne eller hva de pratet om.

²⁸ Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk tilbake til byen og sa til alle:

²⁹ ”Kom så får dere treffe en mann som var i stand til å si meg alt det jeg har gjort! Jeg undrer meg på om han ikke må være Messias, den lovede kongen.” ³⁰ Folket strømmet ut fra byen for å treffe Jesus.

³¹ Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise.

³² Men han sa: ”Jeg har mat som dere ikke kjenner til.”

³³ Disiplene sa da til hverandre: ”Kan noen ha kommet hit og gitt ham mat?”

³⁴ Da forklarte Jesus: ”Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg og å fullføre det oppdraget han har gitt meg. ³⁵ Dere sier at kornet

§ 4:25 Grunnteksten legger til: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr ”den salvede”, det vil si den som ble innviet til konge. * 4:26 Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”.

ikke er modent før om fire måneder. Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene har allerede lysnet i fargen og er modne for skurongen. ³⁶ De høstfolkene som fører mennesker til evig liv skal få god lønn. Tenk hvilken glede som venter både den som sår og den som høster! ³⁷ For her gjelder ordspråket: En sår og en annen høster. ³⁸ Jeg har sendt dere ut for å høste der dere ikke har sådd. Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet dere har hatt.”

Mange samaritaner kommer til tro

³⁹ Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus var sendt av Gud da de hørte kvinnen si: ”Han var i stand til å si meg alt det jeg har gjort.” ⁴⁰ Da de kom ut til ham, ba de om at han måtte stanse i byen, og han ble der i to dager. ⁴¹ Da de fikk høre ordene fra hans egen munn, var det enda flere som begynte å tro på ham. ⁴² De sa til kvinnen: ”Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får oss til å tro. Nei, nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal frelse menneskene.”

Jesus helbreder sønnen til en kongelig tjenestemann

⁴³ Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea. ⁴⁴ Han hadde selv sagt at en profet som bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt eget hjemsted. ⁴⁵ Nå tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som de hadde

vært i Jerusalem under påskehøytiden[†] og sett alle miraklene hans.

⁴⁶ Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana, der han en gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige[‡] tjenesten hadde på denne tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen Kapernaum. ⁴⁷ Da mannen fikk høre at Jesus hadde kommet fra Judea og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe Jesus. Han ba ham om å følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå døende.

⁴⁸ Jesus spurte: "Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til stadighet får se mirakler?"

⁴⁹ Men mannen ba: "Herre, kom før gutten min dør."

⁵⁰ Da sa Jesus til han: "Gå hjem igjen. Sønnen din lever." Og mannen trodde på det Jesus sa og gikk hjem. ⁵¹ Mens han fortsatt var på veien ble han møtt av tjenerne sine som meldte at gutten levde og var frisk. ⁵² Han spurte ved hvilken tid på dagen gutten hadde begynt bli bedre, og de svarte: "I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant plutselig feberen." ⁵³ Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus hadde sagt til ham: "Din sønn lever." Og

[†] **4:45** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. [‡] **4:46** Mannen arbeidet for kong Herodes, som styrte over Galilea og Perea og var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

tjenestemannen og alle i huset hans begynte å tro på Jesus.

⁵⁴ Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han var på vei fra Judea til Galilea.

5

Jesus helbreder en lam mann ved dammen Betesda

¹ Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av de jødiske høytidene. ² Inne i byen, nær Saueporten, var det en dam som på arameisk* blir kalt Betesda, og den har fem bueganger. ³ Mange lamme og blinde og andre som var handikappet lå i disse buegangene [og ventet på at vannet skulle komme i bevegelse. ⁴ En Herrens engel steg nemlig nå og da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som steg ned i dammen etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, samme hvilken sykdom han enn led av.]†

⁵ En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam i 38 år. ⁶ Da Jesus så han og fikk vite at han hadde vært syk så lenge, spurte han mannen: "Vil du bli frisk?"

⁷ "Herre, det er nok umulig", sa mannen. "Jeg har ingen som kan hjelper meg ned i dammen når vannet kommer i bevegelse. Mens jeg ennå er på vei, rekker noen andre ut i vannet før meg."

* **5:2** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødene sitt språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. † **5:4** En del håndskrifter mangler ordene i parentes.

8 Da sa Jesus til ham: "Reis deg opp, ta liggematten din og gå!" 9 Straks ble mannen frisk, og han rullet sammen liggematten og gikk av sted.

Dette skjedde på hviledagen[‡]. 10 Derfor protesterte de religiøse lederne. De sa til mannen som var blitt helbredet: "Du får ikke lov til å arbeide på hviledagen. Det er forbudt å bære liggematten din!"

11 Mannen svarte: "Han som gjorde meg frisk sa til meg at jeg skulle ta liggematten og gå."

12 Da spurte de: "Hvem sa til deg at du skulle bære liggematten?"

13 Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra stedet etter som det samlet seg mye folk. 14 Senere møtte Jesus mannen i templet og sa til ham: "Nå er du frisk. Ikke synd mer, for at det ikke skal hende deg noe verre."

15 Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det var Jesus som hadde gjort ham frisk.

Jesus forklarer at han er Guds sønn

16 Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge Jesus. De mente han hadde arbeidet på hviledagen^{§1} ved å helbrede en syk mann.

[‡] 5:9 I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. § 5:16 I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

¹⁷ Jesus sa: "Min Far i himmelen er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg."

¹⁸ Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å drepe ham. Ikke bare gjorde han ugyldig Guds befaling om å hvile på den sjuende dagen, men i tillegg snakket han om Gud som sin far. Gjennom dette hadde han jo gjort seg lik med Gud.

¹⁹ Jesus sa: "Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre noe av seg selv. Han gjør bare det som han ser sin Far i himmelen gjøre. Det Far i himmelen gjør, det gjør også Sønnen. ²⁰ Far i himmelen elsker Sønnen og viser ham alt det han gjør. Han skal la Sønnen gjøre enda større mirakler, så store at alle blir forbløffet. ²¹ Sønnen skal gi evig liv til hvem han vil, på samme måten som Far i himmelen vekker opp døde og gir dem liv. ²² Far i himmelen har overlatt retten til å dømme til Sønnen. ²³ Alle skal ære Sønnen på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om dere nekter å ære Sønnen, da ærer dere heller ikke Far i himmelen som har sendt ham.

²⁴ Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv. Han kommer ikke til å bli dømt for syndene sine, men har allerede gått over fra døden til det evige livet. ²⁵ Ja, jeg forsikrer dere at det kommer en dag, ja den er faktisk allerede her og nå, da de døde skal høre Guds sønns stemme. De som hører den, skal få liv. ²⁶ Far i himmelen har liv i seg selv, og han har også gitt Sønnen liv i seg selv. ²⁷ Han har gitt meg

rett til å dømme alle mennesker, etter som jeg er Menneskesønnen*. ²⁸ Bli ikke forskrekket. Det kommer en dag da alle som ligger i sine graver, skal høre min stemme. ²⁹ De skal stå opp fra de døde. De som har gjort det gode, skal få evig liv, og de som har gjort det onde, skal bli dømt.

³⁰ Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke før jeg har lyttet til min Far i himmelen. Dommen min er rettferdig, etter som jeg ikke dømmer etter min egen vilje, men etter hans vilje som har sendt meg.”

Jesus beviser hvem han er

³¹ Jesus fortsatte: ”Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen bekrefter det jeg sier, da beviser det ingenting. ³² Det finnes en som kan vitne om hvem jeg er, og det er døperen Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om meg, er sant. ³³ Dere sendte selv folk til ham for å høre da han fortalte sannheten om meg. ³⁴ Jeg har ikke noe behov for å høre det menneskene mener om meg, men jeg forteller dette for at dere skal tro på meg og bli frelst. ³⁵ Johannes var et skinnende lys som lyste klart en tid, og dere kunne glede dere i hans lys. ³⁶ Ja, Johannes fortalte hvem jeg er. Men det finnes et enda sterkere bevis på hvem jeg er. Det er undervisningen min og mine mirakler. De inngår i det oppdraget som min Far i himmelen ga meg å fullføre. De beviser at han har sendt meg. ³⁷ Ja, min Far i himmelen har

* **5:27** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

selv fortalt hvem jeg er, men dere har ikke hørt stemmen hans eller sett ansiktet hans. ³⁸ Dere har ikke tatt imot budskapet hans, for dere tror ikke på meg, han som min Far i himmelen har sendt.

³⁹ Dere studerer i Skriften[†], etter som dere tror at den gir dere evig liv. Men til tross for at det nettopp er i Skriften Gud forteller hvem jeg er, ⁴⁰ så nekter dere å komme til meg for å få evig liv.

⁴¹⁻⁴² Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet at dere ikke elsker Gud. ⁴³ Jeg har blitt sendt hit av min Far i himmelen, og dere nekter å ta imot meg. Men om noen opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham. ⁴⁴ Det eneste dere er interessert i, er å bli æret av hverandre. Dere bryr dere ikke om dere blir godkjent av ham som er den eneste sanne. Gud. Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro!

⁴⁵ Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min Far i himmelen. Nei, det skal Moses gjøre! Dere tror at dere skal bli reddet ved å følge Moseloven[‡]. ⁴⁶ Dersom dere virkelig trodde på det Moses har skrevet, da ville dere også tro på meg, for det er meg han har skrevet om. ⁴⁷ Etter som dere ikke tror på det han har skrevet, tror dere heller ikke på det jeg sier.”

6

[†] 5:39 “Skriften” for jødene er Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] 5:45 Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Jesus gir mat til 5 000 personer

¹ Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaretsjøen, som også blir kalt Tiberiassjøen.

² En stor folkemasse fulgte etter ham over alt der han gikk, for de hadde sett at Jesus helbredet de syke. ³ Jesus gikk nå opp på et fjell og satte seg der med disiplene. ⁴ Det var dagene før påske*, som er jødene sin store høytid.

⁵ Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt etter ham, vendte han seg til Filip og sa: "Filip, hvor kan vi kjøpe brød slik at alle disse menneskene får noe å spise?" ⁶ Dette sa han for å teste Filip. Selv var han helt klar over hva han ville gjøre.

⁷ Filip svarte: "Det ville koste en formue† og likevel vil ikke alle bli mette."

⁸ En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon Peter, sa: ⁹ "Det finnes en gutt her som har fem kornbrød og to fisker, men det forslår lite til så mange."

¹⁰ Da sa Jesus: "Si til alle at de skal sette seg." Det vokste mye gress der, og alle slo seg ned. Det var omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn. ¹¹ Jesus tok brødene, takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han alle av fiskene, så mye de ville ha.

* **6:4** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **6:7** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønninger.

¹² Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene: "Nå kan dere samle sammen det som er blitt til overs, slik at ikke noe går til spille."

¹³ I utgangspunktet var det fem kornbrød, men etter at de hadde samlet opp restene som var til overs, ble det tolv fulle kurver!

¹⁴ Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som hadde skjedd, ropte de: "Han må være profeten[‡] som Gud skulle sende til verden med sitt budskap!" ¹⁵ Da Jesus forsto at folket tenkte å tvinge ham til å følge med for at de kunne gjøre ham til konge over Israel, trakk han seg unna. Han gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der.

Jesus går på vannet

¹⁶ Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet på ham. ¹⁷ Da det ble helt mørkt og Jesus fortsatt ikke hadde kommet tilbake, steg de i en båt for å dra over til Kapernaum på den andre siden av sjøen. ¹⁸ Det drøydde ikke lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene gikk høyere og høyere. ¹⁹ Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de plutselig se Jesus komme gående på vannet og nærme seg båten! De ble fryktelig redde. ²⁰ Jesus ropte til dem og sa: "Det er meg, § vær ikke redde." ²¹ Da lot de ham stige inn i båten. I samme øyeblikk var båten framme der de skulle.

[‡] **6:14** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **6:20** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

Jesus er brødet som gir evig liv

²² Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den andre siden av sjøen, at Jesus ikke var der lenger. De visste at det bare hadde vært en båt der og at Jesus ikke hadde fulgt med i den da disiplene dro fra stedet. ²³ Snart kom flere mindre båter fra byen Tiberias og la til i nærheten av det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og alle hadde spist seg mette. ²⁴ Etter som folket så at verken Jesus eller disiplene var der, steg de i båtene og seilte over sjøen til Kapernaum for å lete etter ham.

²⁵ Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de: "Mester, når kom du hit?"

²⁶ Jesus svarte: "Jeg skal si som sant er: Dere kommer ikke til meg fordi dere så meg gjøre et mirakel, men fordi jeg ga dere mat så dere ble mette. ²⁷ Strev ikke bare etter den daglige maten, men strev heller for å få del i den maten som kan gi dere evig liv. Det er den maten som jeg, Menneskesønnen*, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen, har sendt meg nettopp i den hensikt."

²⁸ Da spurte de: "Hva vil Gud at vi skal gjøre?"

²⁹ Jesus svarte dem: "Gud vil at dere skal tro på ham som Gud har sendt til jorden."

³⁰ De svarte: "Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi skal tro at Gud har sendt deg. Hva kan du gjøre for tegn? ³¹ Ta Moses som eksempel, han ga forfedrene våre brød hver dag da de gikk i

* **6:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

ørkenen. Det står i Skriften[†]: *'Han ga dem brød fra himmelen.'*[‡] "

³² Men Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at det ikke var Moses som ga folket brødet, men min Far i himmelen. Og nå tilbyr han det sanne brødet fra himmelen til dere. ³³ Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet ned fra himmelen og gir evig liv til menneskene."

³⁴ "Herre", sa de, "gi oss det brødet hver dag!"

³⁵ Da svarte Jesus: "Jeg er det brødet som gir evig liv. Den som kommer til meg, skal aldri mer bli sulten. Og den som tror på meg, skal aldri mer bli tørst. ³⁶ Men som jeg allerede har sagt dere, så tror dere ikke på meg til tross for at dere har sett meg. ³⁷ Alle de mennesker som min Far i himmelen gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise noen bort. ³⁸ Jeg har ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre min egen vilje, men for å gjøre viljen til ham som har sendt meg. ³⁹ Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste av dem som han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv på den dagen Gud skal dømme alle mennesker. ⁴⁰ Ja, det er min Fars vilje at alle som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker."

Folket irriterer seg over det Jesus sier

⁴¹ Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt: "Jeg er det brødet som har kommet ned fra

[†] 6:31 Skriften for jødene er Bibelen's første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] 6:31 Se Andre Mosebok 16:4 og Salmenes bok 78:24.

himmelen.” ⁴² De sa: ”Dette er jo bare Jesus, sønnen til Josef. Vi kjenner foreldrene hans. Hvordan kan han da påstå at han har kommet ned fra himmelen?” ⁴³ Men Jesus svarte: ”Det har ingen hensikt at dere irriterer dere over dette. ⁴⁴ Ingen kan søke meg dersom ikke min Far i himmelen, han som har sendt meg, drar ham til meg. Men den som kommer til meg, vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme alle mennesker. ⁴⁵ Gud lot profeten Jesaja skrive: *’De skal alle bli underviste av Gud.’* § Den som hører til min Far i himmelen og lærer av ham han kommer til meg. ⁴⁶ Men ingen har noen gang sett Far i himmelen. Det er bare jeg som har sett ham, etter som jeg har kommet fra Gud.

⁴⁷ Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv! ⁴⁸ Jeg er det brød som gir liv. ⁴⁹ Deres forfedre spiste brød i ørkenen, og de døde som alle andre. ⁵⁰ Det brødet som kommer ned fra himmelen, virker slik at den som spiser av det, ikke dør. ⁵¹ Jeg er det levende brødet som har kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, kommer til å leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min. Jeg gir den for at menneskene skal få evig liv.”

⁵² Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa: ”Hvordan skal han kunne gi oss kroppen sin å spise?”

⁵³ Jesus sa på nytt: ”Jeg forsikrer dere, om dere

§ 6:45 Se Jesaja 54:13.

ikke spiser av min, Menneskesønnen sin^{*}, kropp og drikker av blodet mitt, da kan dere ikke få evig liv. ⁵⁴ Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, har evig liv, og jeg vil vekke ham opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker. ⁵⁵ For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er den sanne drikke. ⁵⁶ Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, skal leve med meg og jeg med ham. ⁵⁷ Min Far i himmelen har sendt meg, og jeg lever på grunn av hans livgivende kraft. På samme måten skal den som spiser av meg, få del i min livgivende kraft. ⁵⁸ Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen. Det er ikke likt det brødet som forfedrene spiste, for de døde som alle andre. Men den som spiser av meg, det sanne brødet, han skal leve i evighet.” ⁵⁹ Dette sa Jesus da han underviste i synagogen† i Kapernaum.

Mange av disiplene forlater Jesus

⁶⁰ Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa: ”Nå går han for langt! Hvem kan holde ut med å høre at han snakker på denne måten?”

⁶¹ Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han hadde sagt. Derfor sa han: ”Får dette dere til å miste troen på meg? ⁶² Hvordan skal dere da reagere når dere får se meg,

^{*} **6:53** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:59** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

Menneskesønnen‡, vende tilbake til himmelen?
⁶³ Det er bare Guds Ånd som kan gi evig liv. Ikke noe menneske kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet ved Guds Ånd, derfor gir det dere liv. ⁶⁴ Men det er noen av dere som ikke tror på meg.” Jesus visste fra begynnelsen av hvem som ikke trodde og hvem den personen var som skulle forråde ham.

⁶⁵ Han fortsatte: ”Det var derfor jeg sa at ingen kan komme til meg dersom ikke min Far i himmelen gir det som gave.”

⁶⁶ Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna ham og ville ikke lenger ha med ham å gjøre.

⁶⁷ Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og spurte: ”Vil også dere forlate meg?”

⁶⁸ Simon Peter svarte: ”Herre, til hvem skulle vi gå? Bare du har det budskap som gir evig liv,
⁶⁹ og vi tror og vet at du er Guds hellige tjener.”

⁷⁰ Da sa Jesus: ”Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel er en av dere en djevel.” ⁷¹ Den han siktet til, var Judas, sønn til Simon Iskariot, som seinere skulle forråde ham til tross for at han var en av de tolv nærmeste disiplene.

7

Jesus blir hånet av brødrene sine

¹ Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville holde seg borte fra Judea, etter som

‡ **6:62** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

de religiøse lederne der var ute etter å drepe ham. ² Snart var det tid for løvhyttefesten*. ³ Brødrene til Jesus oppfordret ham til å gå til Judea og delta i høytiden.

De sa: "Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at tilhengerne dine får se alle miraklene du gjør. ⁴ Du kommer aldri til å bli berømt dersom du gjemmer deg i en avkrok på denne måten. Dersom du kan gjøre disse merkelige miraklene, da bør du vise det fram for all verden."

⁵ For heller ikke brødrene hans trodde på ham. ⁶ Jesus svarte: "Det rette tidspunktet for å reise er ikke ennå kommet for meg, men dere kan dra når som helst. ⁷ Ingen har grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av at jeg stadig minner lederne om deres synd og ondskap. ⁸ Gå dere av sted til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for meg ennå å gå til denne høytiden, gjentok han." ⁹ Så ble han alene tilbake i Galilea.

Jesus underviser i templet

¹⁰ Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i Jerusalem, gikk Jesus etter i hemmelighet. Han unngikk å bli gjenkjent av folk. ¹¹ De religiøse lederne forsøkte å få tak i ham under høytiden og spurte om noen hadde sett han. ¹² Derfor snakket folket i smug om ham. Noen sa: "Han er et godt menneske", mens andre

* **7:2** Løvhyttefesten var en åtte dager lang fest som ble feiret på høsten. Det var dels en takkefest knyttet avlingene, dels en minnefest om at Gud hadde bevart Israels folk under vandringen fra Egypt. Se Tredje Mosebok 23:34-43.

sa: "Nei, han bedrar folket." ¹³ Ingen hadde mot nok til å snakke åpent om ham. Alle var redde for de religiøse lederne.

¹⁴ Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til templet og begynte å undervise.

¹⁵ De religiøse lederne ble forskrekket da de hørte visdommen hans. De sa: "Hvordan kan han vite så mye til tross for at han aldri har vært elev hos noen av våre religiøse lærere?"

¹⁶ Da svarte Jesus: "Det jeg lærer bort, er ikke mine egne tanker, men Guds, etter som det er han som har sendt meg. ¹⁷ Dersom noen virkelig vil gjøre Guds vilje, vil han forstå om læren min er fra Gud eller om det bare er mine egne tanker.

¹⁸ Den som framfører sine egne tanker, vil ha æren selv, men den som gir æren til den som har sendt ham, er en troverdig person som taler sannhet. ¹⁹ Dere har fått Moseloven†. Hvorfor følger dere ikke da loven? Dere vil jo drepe meg!"

²⁰ Folket svarte: "Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel ingen som vil drepe deg."

²¹⁻²³ Jesus svarte: "Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket dere, da jeg helbredet en mann på hviledagen‡. Arbeider dere ikke selv hver gang dere lyder Moseloven i punktet om omskjærelsen? Ut fra det avsnittet omskjærer dere

† **7:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:21-23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

guttene på hviledagen. Moses, eller rettere sagt forfedrene deres, bestemte at omskjærelsen skal bli gjort på den åttende dagen etter fødselen. Dette gjelder også om den åttende dagen faller på en hviledag. Dersom det nå er tillatt å omskjære noen på hviledagen, hvorfor skal da jeg bli dømt for at jeg helbredet noen på hviledagen? ²⁴ Dere skal ikke dømme etter hvordan saker og ting ser ut på overflaten, men fell en rettferdig dom ut fra en dypere innsikt i saken.”

Ulike meninger om hvem Jesus er

²⁵ Noen blant dem som bodde i Jerusalem, sa til hverandre: ”Er det ikke denne mannen som våre ledere vil drepe? ²⁶ Her står han helt åpent fram og underviser, og ingen sier noe til ham. Har kanskje medlemmene i Det jødiske rådet§ blitt overbevist om at han virkelig er Messias, den lovede kongen? ²⁷ Men hvordan skulle han kunne være det? Vi vet jo hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer, da skal ingen vite hvor han kommer fra.”

²⁸ Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i templet: ”Ja, dere kjenner meg og vet hvor jeg kommer fra. Likevel var det ikke mitt eget påfunn å komme, men jeg kommer på oppdrag av en som er troverdig, en som dere ikke kjenner. ²⁹ Men jeg kjenner ham, for jeg kommer fra han, og han har sendt meg.”

§ 7:26 Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

³⁰ De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus, men ingen rørte ham. Tidspunktet var ennå ikke kommet som Gud hadde bestemt at han skulle bli tatt til fange. ³¹ Mange blant folket begynte å tro på ham og sa: "Han må være Messias, den lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre slike mirakler som han gjør!"

³² Da fariseerne* fikk vite at folket snakket om Jesus i smug, sendte de øversteprestene og noen menn av tempelvakten ut for å fange ham.

³³ Jesus talte til folket og sa: "Jeg kommer bare til å bli hos dere en kort tid. Snart vil jeg vende tilbake til ham som har sendt meg. ³⁴ Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg. Der jeg er, dit kan dere ikke komme."

³⁵ De religiøse lederne ble forskrekket over denne påstanden og sa til hverandre: "Hvor tenker han å ta veien, etter som vi ikke kan finne han? Vil han rømme landet og begynne å undervise blant jødene som bor i andre land, eller vil han undervise andre folk? ³⁶ Hva mener han når han sier: 'Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg, for der jeg er, dit kan dere ikke komme'?"

³⁷ På den siste dagen, som var høydepunktet under løvhyttfesten, ropte Jesus til folket: "Dersom noen er tørst, kom da til meg og drikk!"

³⁸ Gud har lovet i Skriften†, at strømmer av levende vann skal flyte fram fra det innerste hos

* **7:32** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **7:38** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. I dette tilfellet sammenfatter Jesus en rekke bibelsteder med tilsvarende innhold.

dem som tror på meg.” ³⁹ Med levende vann mente han Guds Ånd, som alle de som trodde på ham, skulle få. Ånden hadde ikke kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt tilbake til sin herlighet i himmelen.

⁴⁰ Da folket hørte ham si dette, sa noen: ”Han må være profeten som skal holde fram Guds budskap.” ⁴¹ Andra sa: ”Han er Messias, den lovede kongen.” En tredje gruppe sa: ”Nei, det kan ikke være ham. Messias skal vel ikke komme fra Galilea!” ⁴² Har ikke Gud sagt i Skriften at Messias skal tilhøre kong Davids slekt og komme fra Betlehem, byen der David bodde?” § ⁴³ Folket hadde altså delte meninger om ham. ⁴⁴ Noen ville også arrestere ham, men ingen rørte ham.

⁴⁵ Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange han, vendte nå tilbake til øversteprestene og fariseerne som spurte: ”Hvorfor tok dere ham ikke med hit?”

⁴⁶ Vaktene svarte: ”Vi har aldri hørt noe menneske tale som ham!”

⁴⁷ ”Har dere også blitt villedet?” hånede fariseerne. ⁴⁸ ”Finnes det noen i Det jødiske rådet eller noen av fariseerne som tror at Gud har sendt ham?” ⁴⁹ At folkemassen gjør det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven*, og er en forbannet hop.”

⁵⁰ Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske rådet som tidligere om natten

‡ **7:40** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **7:42** Se Mika 5:2. * **7:49** Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelen's første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

hadde oppsøkt Jesus. Han sa: ⁵¹ "Er det lovlig å dømme et menneske skyldig før det er blitt holdt rettssak?"

⁵² De svarte: "Er du også fra Galilea, etter som du forsvarer ham? Les i Skriften så får du se at ingen profet kommer fra Galilea."

Kvinnen som hadde vært utro

[⁵³ Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8

¹ Jesus gikk ut til Oljeberget. ² Tidlig neste morgen var han tilbake i templet, og snart samlet mye folk seg rundt ham. Han satte seg ned for å undervise. ³ Mens han snakket, kom de skriftlærde* og fariseerne† slepende med en kvinne som hadde blitt tatt på fersk gjerning da hun var utro mot mannen sin, og de stilte henne opp foran Jesus. ⁴ De sa: "Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot mannen sin. ⁵ Moseloven‡ sier at hun skal bli steinet. Hva sier du?"

⁶ Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de kunne anklage ham for, men Jesus bøyde seg bare ned og skrev i sanden med fingeren. ⁷ Da de fortsatte med å kreve et svar, så han til slutt opp og sa: "Dersom dere tenker å

* **8:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **8:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

steine henne, da vil jeg at den av dere som aldri har syndet, skal kaste den første steinen.”⁸ Så bøydde han seg på nytt ned og fortsatte å skrive i sanden.⁹ Da snek de religiøse lederne seg bort en etter en. De eldste forsvant først. Da det hadde gått en stund, var det bare kvinnen som alene sto igjen foran Jesus.

¹⁰ Jesus så opp og sa til henne: ”Hvor tok de som anklager deg veien? Var det ingen som dømte deg?”

¹¹ ”Nei, Herre”, svarte hun. Da sa Jesus: ”Jeg tenker heller ikke å dømme deg. Gå nå, men synd ikke mer.”]§

Jesus er lyset for menneskene

¹² Jesus talte til folket og sa: ”Jeg er lyset for menneskene. Den som blir min disippel, skal slippe å leve i åndelig mørke, for i ham finnes det lyset som leder til evig liv.”

¹³ Fariseerne* sa da: ”Nå taler du igjen om deg selv uten at noen bekrefter det du sier. Slikt språk beviser ingenting!”

¹⁴ Jesus svarte: ”Selv om ingen bekrefter det jeg sier om meg selv, så snakker jeg sant. For jeg vet hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. Men dere vet ikke hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen.”¹⁵ Dere dømmer på menneskelig vis, men jeg dømmer ingen.¹⁶ Dersom jeg dømmer, da er min dom rettfærdig, etter som jeg ikke står alene. Han som har sendt meg, er med meg.¹⁷ I

§ 8:11 Dette avsnitt mangler i de eldste håndskriftene. * 8:13 Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

deres egen lov[†] er det skrevet at dersom to vitner bekrefter de samme opplysningene, står de fast som bevis. ¹⁸ Jeg er det ene vitnet, og min Far i himmelen som har sendt meg, er det andre.”

¹⁹ ”Hvor er far din?” spurte de.

Jesus svarte: ”Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet dere heller ikke hvem min Far i himmelen er. Dersom dere kjente meg, ville dere også kjenne ham.”

²⁰ Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han oppholdt seg nær plassen der tempelkisten står. Ingen grep ham etter som tidspunktet som Gud hadde bestemt for at han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var kommet.

Jesus advarer de religiøse lederne

²¹ Jesus sa seinere til de religiøse lederne: ”Jeg går bort, og dere kommer til å lete etter meg, men dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres. Dit jeg går, kan dere ikke komme.”

²² De religiøse lederne sa: ”Vil han ta sitt eget liv etter som han sier: ’Dit jeg går, kan dere ikke komme’?”

²³ Jesus sa: ”Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer fra det himmelske. Dere tilhører denne verden, jeg tilhører den ikke. ²⁴ Det var derfor jeg sa at dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at

[†] **8:17** Jesus sikter til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

jeg er den jeg er,[‡] da får dere ikke tilgivelse for syndene deres.”

²⁵ ”Hvem er du da”, spurte de.

Han svarte: ”Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er. ²⁶ Jeg har mye å si om dere og mye å dømme dere for, men jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle mennesker om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han snakker sant.” ²⁷ Fortsatt forsto de ikke at han snakket om sin Far i himmelen.

²⁸ Da sa Jesus: ”Når dere har løftet meg opp[§], Menneskesønnen*, kommer dere til å forstå at jeg er den jeg er[†] og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det som min Far i himmelen har lært meg. ²⁹ Han som har sendt meg, er med meg. Han har ikke latt meg bli alene, for jeg gjør alltid det han vil.” ³⁰ Da Jesus sa dette, var det mange som begynte å tro at han var sendt av Gud.

Abraham sine barn eller djevelen sine?

³¹ Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var kommet fra Gud: ”Dersom dere virkelig vil bli disiplene mine, må dere leve etter det jeg

[‡] **8:24** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”. **§ 8:28** Eller: hengt opp. Uttrykket viser her til at Jesus skulle henges opp på et kors. Samme uttrykket blir brukt i 3:14 og 12:32, der det også viser til at Jesus skulle bli løftet opp til himmelen. *** 8:28** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. **† 8:28** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”.

har lært dere. ³² Gjør dere det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette dere fri.”

³³ De sa: ”Vi stammer fra Abraham og har aldri vært slaver under noen. Hvorfor sier du da at Gud skal sette oss fri?”

³⁴ Jesus svarte: ”Jeg forsikrer dere at dere er slaver under synden hver eneste en. ³⁵ En slave får ikke bli i familien for alltid, men en som er sønn hører alltid til i familien. ³⁶ Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra slaveriet deres, blir dere virkelig fri. ³⁷ Jeg vet at dere stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av dere å drepe meg, etter som budskapet mitt ikke har nådd inn i hjertene deres. ³⁸ Jeg forteller dere det jeg selv har sett hos min Far i himmelen, men dere følger de rådene dere har fått fra ham som er deres far.”

³⁹ ”Vi har Abraham til far”, forklarte de på nytt.

”Nei”, sa Jesus, ”for dersom dere var barn av Abraham, da ville dere gjøre de gjerningene som Abraham gjorde.† ⁴⁰ Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som jeg har fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det ville aldri Abraham ha gjort. ⁴¹ Nei, dere handler på samme viset som han som er deres virkelige far.”

De svarte: ”Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige far er Gud selv.”

⁴² Men Jesus sa: ”Dersom Gud var far deres, da ville dere elske meg, for jeg har kommet til dere fra Gud. Det var ikke mitt eget påfunn å

† 8:39 Andre håndskrifter har: Om dere er Abrahams barn, handle da på samme måten som Abraham.

komme, men Gud har gitt meg oppdraget mitt og har sendt meg hit. ⁴³ Hvorfor forstår dere ikke det jeg sier? Jo, fordi dere nekter å høre på budskapet mitt. ⁴⁴ Dere er barn til djevelen, og dere elsker å gjøre som han vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt noe som er sant. Nei, han er tvers i gjennom falsk. Når han lyver, avslører han det som bor i ham, for han har alltid løyet, og han er den som er far til alle løgner. ⁴⁵ Jeg sier sannheten, og derfor nekter dere å tro på meg. ⁴⁶ Finnes det noen av dere som kan bevise at jeg har syndet? Hvorfor tror dere ikke på meg, til tross for at jeg sier sannheten? ⁴⁷ Den som har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå nekter å ta imot budskapet mitt, da beviser det at dere ikke har Gud til far.”

Jesus og Abraham

⁴⁸ Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus: ”Du er ikke noe annet enn en samaritan§ som er besatt av en ond Ånd!”

⁴⁹ Jesus svarte: ”Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far i himmelen, men dere håner meg. ⁵⁰ Jeg er ikke ute etter å bli æret, det finnes en som vil ære meg, og det er han som avgjør om jeg har rett eller ikke. ⁵¹ Jeg forsikrer dere at den som lever i tråd med min lære, skal aldri dø!”

⁵² Da sa folket: ”Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd. Til og med Abraham døde, og

§ 8:48 Samaritanene var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

også profetene som bar fram Guds budskap*. Og enda sier du at alle de som lever i tråd med din undervisning, skal ikke dø. ⁵³ Du mener altså at du er større enn vår stamfar Abraham? Og større enn profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig at du er?" ⁵⁴ Da svarte Jesus: "Dersom jeg opphøyer og ærer meg selv, da betyr mitt skryt ingenting. Men det er min Far i himmelen som opphøyer og ærer meg, han som dere påstår er deres Gud. ⁵⁵ Likevel kjenner dere ham ikke, men jeg kjenner ham. Dersom jeg sa noe annet, ville jeg være en like stor løgner som dere er. Men det er sant at jeg kjenner ham og alltid er lydig mot ham. ⁵⁶ Deres stamfar Abraham gledet seg til å få se meg komme. Og han fikk se meg og ble glad."

⁵⁷ Folket sa: "Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du da ha sett Abraham?"

⁵⁸ Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at jeg er† og var til før Abraham ennå var født!"

⁵⁹ Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus forsvant derfra og dro fra templet.

9

Jesus helbreder en mann som var født blind

¹ Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som var født blind.

* **8:52** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:58** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

² Disiplene spurte: "Mester, hvorfor ble denne mannen født blind? Kommer det av at han selv har syndet, eller av at hans foreldre har syndet?"

³ Jesus svarte dem: "Han er slett ikke straffet på grunn av syndene sine. Men etter som han er født blind, kan Gud helbrede ham og vise sin kraft, ⁴ Derfor må vi skynde oss å gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg. Snart blir det natt, og da kan ingen arbeide. ⁵ Men så lenge jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres."

⁶ Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som han strøk på øynene til den blinde mannen. ⁷ Jesus sa til mannen: "Gå og vask deg i Siloadammen". Siloa betyr sendt ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da han kom tilbake, kunne han se.

⁸ Naboene hans og andre som bare hadde sett han som tigger, spurte hverandre: "Var det ikke han som før satt og tigget?"

⁹ "Jo, det er det", sa noen, mens andre sa: "Nei, det er ikke ham. Han er bare lik ham."

Tiggeren sa: "Visst er det jeg."

¹⁰ Da spurte de ham: "Hva har skjedd? Hvordan kan det ha seg at du ser?"

¹¹ Mannen svarte: "Han som heter Jesus, gjorde en deig av leire og strøk den på øynene mine. Etterpå sa han at jeg skulle gå til Siloadammen og vaske meg. Da jeg hadde gjort det, kunne jeg se!"

¹² De spurte ham: "Hvor er Jesus nå?"

"Det vet jeg ikke," svarte mannen.

Fariseerne vil kryssforhøre mannen

¹³ Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til fariseerne*. ¹⁴ Etter som det var på en hviledag† Jesus hadde laget deigen og gitt mannen synet, vakte det diskusjon. Da fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg at han hadde fått synet, ¹⁵ fortalte han historien enn gang til: "Han strøk en deig av leire på øynene mine, og da jeg vasket meg, kunne jeg se."

¹⁶ Noen av fariseerne sa: "Denne mannen kan ikke være sendt av Gud etter som han arbeider på hviledagen." Andre sa: "En synder kan vel ikke gjøre slike mirakler?" Så begynte de å diskutere med hverandre.

¹⁷ Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde vært blind, og spurte: "Hva sier du selv om ham? Det var jo du som fikk synet ditt." Mannen svarte: "Han må være en profet‡."

¹⁸ Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt helbredet, hadde vært blind i det hele tatt. De sendte bud på foreldrene hans ¹⁹ og spurte: "Er dette sønnen deres? Ble han født blind? Dersom det er sant, hvordan kan det da ha seg at han nå ser?"

* **9:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:14** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **9:17** En profet bringer Guds budskap.

²⁰ Foreldrene svarte: "Det er sønnen vår, og vi vet at han ble født blind. ²¹ Men hvordan han nå kan se, det vet vi ikke, og heller ikke vet vi hvem som har helbredet ham. Spør ham selv. Han er gammel nok til å svare på spørsmålene dere måtte ha."

²²⁻²³ Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne. De hadde allerede bestemt at den som bekjente Jesus som Messias, den lovede kongen, skulle bli ekskludert fra Den jødiske menigheten.

²⁴ For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som hadde vært blind, og sa til ham: "Lov innfor Gud at du sier oss sannheten. § Vi vet at denne Jesus er en synder."

²⁵ Han svarte: "Om han er en synder eller ikke, det vet ikke jeg. Det eneste jeg vet er at jeg som før var blind nå kan se."

²⁶ De spurte ham enda en gang: "Hva gjorde han med deg? Hvordan gikk han fram da du fikk synet ditt?"

²⁷ Mannen svarte: "Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor hører dere ikke etter? Vil dere også bli disiplene hans etter som dere ønsker å høre historien en gang til?"

²⁸ Da forbannet de ham og sa: "Det er du som er disippelen hans. Vi er disiplene til Moses.

²⁹ Vi vet at Gud har talt til Moses, men hvor i all verden denne fyren kommer fra, det vet ikke vi."

³⁰ "Dette er underlig", svarte mannen. "Han ga meg synet mitt, og enda vet ikke dere hvor han kommer fra. ³¹ Men at Gud ikke hører på

§ 9:24 På gresk: Gi Gud æren. Dette var en ed de bannet for domstolen.

syndere, det vet vi. Han hører på dem som tilber ham og gjør hans vilje. ³² Aldri før har vi hørt snakk om noen som har helbredet en som var født blind. ³³ Om denne mannen ikke var sendt av Gud, da ville han ikke kunne gjøre noe slikt.”

³⁴ ”Du er en synder tvers igjennom!”, ropte de. ”I tillegg forsøker du å undervise oss.” Så ekskluderte de mannen fra menigheten.

Jesus snakker om åndelig blindhet

³⁵ Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen fra Den jødiske menigheten. Da han møtte mannen igjen, spurte han: ”Tror du på Menneskesønnen* som Gud skulle sende?”

³⁶ Mannen svarte: ”Herre, si meg hvem han er, slik at jeg kan tro på ham.”

³⁷ Jesus sa: ”Du har sett ham. Det er han som snakker med deg.”

³⁸ Da falt mannen ned foran Jesus og sa: ”Jeg tror, Herre.”

³⁹ Jesus sa: ”Jeg har kommet til verden for å avsløre syndene hos menneskene. De som innser at de er blinde, skal begynne å se, men de som mener om seg selv at de kan se, de skal bli avslørt som blinde.”

⁴⁰ Noen fariseere† som sto der, spurte da: ”Mener du at vi skulle være blinde?”

⁴¹ Jesus svarte: ”Om dere var blinde, ville dere være uten synd. Men dere påstår nå at dere kan se, og derfor er og blir dere skyldige.”

* **9:35** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:40** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

10

Bildet om sauene og den gode gjeteren

¹ Jesus fortsatte: "Jeg forsikrer dere at den som ikke går inn gjennom porten til saueflokken, men i stedet sniker seg inn en annen vei, han er en tyv og forbryter. ² Gjeteren går inn gjennom porten. ³ Portvakten åpner porten for ham, og sauene kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver sau og roper på den enkelte og leder alle ut på beite. ⁴ Når han har sluppet ut sauene, går han foran, og de følger etter fordi de kjenner stemmen hans igjen. ⁵ De ville aldri følge en fremmed, men flykte bort, etter som de ikke kjenner stemmen til den ukjente."

⁶ De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva han mente. ⁷ Han forklarte derfor innholdet og sa: "Jeg forsikrer dere at jeg er porten inn til sauene. ⁸ Alle som har kommet foran meg, er tyver og forbrytere, men sauene lyttet ikke til dem. ⁹ Jeg er porten. Den som går inn gjennom meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene mine og kan gå inn og ut og finne beite på grønne gressmarker. ¹⁰ Tyven kommer bare for å stjele, slakte og ødelegge. Men jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod.

¹¹ Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. ¹² Den som bare er innleid som tilfeldig avløser, rømmer sin vei når han ser ulven komme. Han forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige gjeter, og sauene ikke er hans. Så angriper ulven sauene

og splitter flokken. ¹³ Den innleide avløseren har ingen omsorg for sauene.

¹⁴ Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene mine. De kjenner meg ¹⁵ på samme måten som min Far i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner ham. Jeg gir livet mitt for sauene. ¹⁶ Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også de skal jeg lede, og de skal høre stemmen min. Da skal det bli en saueflokk og en gjeter.

¹⁷ Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt for seinere å ta det tilbake. ¹⁸ Ingen kan ta livet mitt fra meg, men jeg gir det frivillig. Jeg har rett til å gi livet mitt når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det oppdraget jeg har fått av min Far i himmelen.”

¹⁹ Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å diskutere med hverandre. ²⁰ Mange sa: ”Han er besatt av en ond Ånd og fullstendig sinnssyk. Hva tjener det til å høre mer på ham?”

²¹ Andre sa: ”Nei, slik taler ikke den som er besatt av en ond Ånd. Kan en ond Ånd virkelig helbrede dem som er blinde?”

De religiøse lederne nekter å tro på Jesus

²² På denne tiden startet festen som blir feiret til minne om innvielsen av templet* i Jerusalem. Det var vinter. ²³ Jesus spaserte rundt i den delen av templet som ble kalt Salomos buegang. ²⁴ De religiøse lederne omringet ham og spurte: ”Hvor

* **10:22** Festen var til minne om gjeninnvielsen av templet 165 f.Kr. Dette hadde før vært i hendene på fiender i en lengre tid.

lenge til vil du holde oss i spenning? Dersom du er Messias, den lovede kongen, da si det åpent ut.”

²⁵ Jesus svarte: ”Jeg har allerede snakket om dette med dere, men dere vil ikke tro det jeg sier. De miraklene min Far i himmelen har sendt meg for å gjøre, beviser hvem jeg er. ²⁶ Dere tror meg ikke, etter som dere ikke hører til saueflokken min. ²⁷ Mine sauer kjenner stemmen min, og jeg kjenner sauene, og de følger meg. ²⁸ Jeg gir hver enkelt evig liv, og de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta dem fra meg. ²⁹ Min Far i himmelen har gitt dem til meg. Han har større makt enn noen andre, derfor kan ingen ta dem fra meg. ³⁰ Jeg og min Far i himmelen er ett.”

³¹ Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å kaste på ham. ³² Jesus sa: ”Dere har sett mange mirakler som min Far i himmelen har sagt at jeg skal gjøre. For hvilket av disse miraklene tenker dere å steine meg?”

³³ De svarte: ”Det er ikke for noen mirakler vi vil steine deg, men fordi du spotter. Du, som er et vanlig menneske, påstår at du er Gud.”

³⁴ Da sa Jesus: ”Står det ikke i deres egen lov† at

† **10:34** Jesus sikter til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Gud sa: '*Jeg sier at dere er guder*[‡]'? ³⁵ Skriften§, som ikke kan bli satt ut av kraft, kaller menneskene som fikk ta imot Guds budskap, for guder. ³⁶ Hvorfor kaller dere det da for spott når jeg sier: 'Jeg er Guds sønn'. Er jeg ikke den som min Far i himmelen har sendt til verden med en unik oppgave? ³⁷ Dersom jeg ikke gjør de miraklene som min Far i himmelen vil at jeg skal gjøre, da trenger dere ikke å tro på meg. ³⁸ Men dersom jeg gjør miraklene, da må dere i det minste tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg. Da vil dere snart bli overbevist om at min Far i himmelen er i meg og jeg i ham."

³⁹ Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme seg unna. ⁴⁰ Jesus gikk enda en gang av sted til plassen på den andre siden Jordan, der døperen Johannes først hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. ⁴¹ Det var mange mennesker som kom etter ham. De sa til hverandre: "Johannes gjorde ingen mirakler, men alt han sa om Jesus var sant." ⁴² Mange begynte å tro at Jesus var sendt av Gud.

11

Lasarus blir vekket opp fra de døde

[‡] **10:34** Det ordet som både på gresk og norsk er oversatt med "guder", er det hebraiske "elohim". Det kan bety Gud, men også guder, lik guder, engel, ledere, Guds eiendom eller noe lignende. Blant Israels folk kunne de før i tiden kalle en konge eller en ledere for "gud" eller "Guds sønn", etter som han tjente Gud. Se Salmenes bok 82:6. § **10:35** "Skriften" for jødene er Bibelen's første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

¹ En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med sine søstre Maria og Marta.² Det var søsteren hans Maria, som hadde salvet Herren Jesus med aromatisk olje og tørket føttene hans med håret sitt.³ De to søstrene sendte nå et nødrop til Jesus og sa: "Herre, vennen din Lasarus er syk."

⁴ Da Jesus hørte dette, sa han: "Sykdommen hans vil ikke lede til døden, men den skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir opphøyd og æret gjennom dette."⁵ Til tross for at Jesus var glad i Marta, Maria og Lasarus,⁶ drøyde han ytterligere to dager der han var.⁷ Først da sa han til disiplene: "La oss gå tilbake til Judea."

⁸ Disiplene protesterte: "Mester, for bare noen dager siden forsøkte de religiøse lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?"

⁹ Jesus svarte: "Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen til reisene sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle."¹⁰ De derimot som gjør reisene sine i mørke, de snubler etter som ikke lyset får slippe til."¹¹ Han sa: "Vår venn Lasarus sover, men nå vil jeg gå og vekke ham."

¹²⁻¹³ Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa: "Så bra! Dersom han sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var død.¹⁴ Derfor sa Jesus rett ut: "Lasarus er død.¹⁵ Og for deres skyld er jeg glad at jeg ikke var der, for døden hans vil hjelpe dere å tro på meg. Nå må vi gå til ham."¹⁶ Tomas, som ble kalt

Tvillingen, så da til de andre disiplene: "Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen med ham."

¹⁷ Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede hadde ligget fire dager i graven. ¹⁸ Betania lå bare noen kilometer fra Jerusalem. ¹⁹ Mange menneskene hadde kommet fra hovedstaden for å trøste Marta og Maria i sorgen deres. ²⁰ Da Marta nå hørte at Jesus var på vei, gikk hun ut for å møte ham, mens Maria stanset hjemme.

²¹ Marta sa til Jesus: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min behøvd å dø. ²² Likevel vet jeg at Gud vil gi deg hva du enn ber ham om."

²³ Jesus svarte: "Din bror skal bli levende igjen."

²⁴ Marta sa: "Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den dagen alle døde blir vekket opp til et nytt liv og Gud skal dømme menneskene."

²⁵ Jesus sa til henne: "Jeg er den som vekker opp de døde og som gir dem livet på nytt. Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør.

²⁶ Han får evig liv fordi han tror på meg, og han skal aldri noen sinne dø. Tror du dette, Marta?"

²⁷ "Ja, Herre", svarte hun. "Jeg tror at du er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, som skulle komme til verden."

²⁸ Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria til siden og hvisket til henne: "Jesus er her og vil treffe deg." ²⁹ Da Maria hørte det, reiste hun seg straks opp og gikk ut for å møte ham.

³⁰ Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der Marta hadde møtt ham. ³¹ Da alle som var i huset for å trøste Maria, så at hun skyndte seg ut, trodde de at hun ville gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De fulgte etter henne. ³² Da Maria kom fram til Jesus, falt hun ned ved føttene hans og sa: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min behøvd å dø." ³³ Da Jesus så hvordan hun gråt og sørget og hvordan de andre som fulgte med henne, også sørget og gråt, ble han heftig opprørt og skalv mens han spurte: ³⁴ "Hvor har dere begravd ham?"

De sa: "Kom og se." ³⁵ Jesus begynte å gråte.

³⁶ De som sto rundt, sa da: "Se så høyt han elsket ham."

³⁷ Men noen sa: "Han kunne helbrede en blind, hvorfor kunne han ikke også ha passet på at ikke Lasarus måtte å dø?" ³⁸ Enda en gang ble Jesus opprørt. Han gikk til graven, som var en grotte med en stein foran åpningen.

³⁹ Jesus sa: "Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til den døde, protesterte: "Lukten kommer til å være fryktelig, for han har vært død i fire dager."

⁴⁰ Jesus sa til henne: "Sa jeg ikke til deg at dersom du tror på meg, skal du få se Guds herlighet?" ⁴¹ De rullet da steinen bort. Jesus så opp mot himmelen og sa: "Far i himmelen, takk for at du har hørt meg. ⁴² Selv vet jeg at du alltid hører meg, men av hensyn til alle som står her, sier jeg det likevel, slik at de kan tro at du har

sendt meg.” ⁴³ Han ropte med kraftig stemme: “Lasarus, kom ut!” ⁴⁴ Lasarus kom ut inntullet i liksvøpet og med ansiktet dekket av et tørkle. Jesus sa: “Ta av ham svøpet og la ham gå.”

Det jødiske rådet planlegger å drepe Jesus

⁴⁵ Mange av dem som var sammen med Maria og hadde sett det Jesus gjorde, begynte nå å tro på ham. ⁴⁶ Men noen gikk også til fariseerne* og rapporterte det Jesus hadde gjort.

⁴⁷ Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele Det jødiske rådet† for å diskutere situasjonen. De sa: “Hva skal vi gjøre? Denne mannen gjør jo mange mirakler. ⁴⁸ Dersom vi lar ham fortsette, begynner snart hele folket å tro på ham. Da kommer den romerske armeen til å ødelegge templet og utslette folket vårt.”

⁴⁹ En av dem, Kaifas, som var øversteprest det året, sa da: “Nå er dere desorientert og dumme! ⁵⁰ Selvfølgelig kan vi ikke la hele folket gå til grunne. Det er bedre for alle at ett menneske dør for at hele folket kan bli reddet.”

⁵¹ Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var øversteprest dette året, lot Gud ham forutsi at Jesus skulle dø for hele det jødiske folket, ⁵² Ja, ikke bare for det, men også for å samle og forene alle Guds barn som finnes spredt

* **11:46** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **11:47** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

over hele verden. ⁵³ Fra den stunden av var de religiøse lederne fast bestemt på å drepe Jesus.

⁵⁴ Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea, men trakk seg bort til utkanten av ørkenen, til byen Efraim, der han oppholdt seg sammen med disiplene.

⁵⁵ Den jødiske påskehøytiden[‡] nærmet seg. Mange tilreisende fra alle distriktene kom til Jerusalem flere dager i forveien for å gå gjennom seremoniene for renselse før påsken begynte.

⁵⁶ De ville gjerne treffe Jesus, og mens de besøkte templet, spurte de hverandre: "Hva tror dere? Har han ikke tenkt å komme til påskehøytiden?"

⁵⁷ Øversteprestene og fariseerne hadde gitt befaling om at den som visste hvor Jesus holdt hus, straks måtte melde fra om det. De ville arrestere ham.

12

Maria salver Jesus med olje

¹ Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus tilbake til Betania der Lasarus bodde. Lasarus var mannen som Jesus hadde vekket opp fra de døde. ² Det ble ordnet med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte, og Lasarus var en av dem som spiste sammen med Jesus ved bordet.

[‡] **11:55** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

³ Da tok Maria en flaske* aromatisk, kostbar nardusolje og salvet føttene til Jesus og tørket med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften fra oljen.

⁴ Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle forråde Jesus, sa da: ⁵ "Denne oljen var jo nesten verd like mye som lønnen for et helt år. Hvorfor solgte hun den heller ikke i stedet og ga pengene til de fattige?" ⁶ Dette sa han ikke fordi han brydde seg om de fattige, men fordi han var en tyv. Han var kasserer for den felles pengebeholdningen Jesus og disiplene hadde, og han brukte å underslå penger fra den.

⁷ Jesus svarte: "La henne være i fred! Hun sparte denne oljen slik at den kunne bli brukt som forberedelse for begravelsen min. ⁸ De fattige vil dere alltid ha iblant dere, men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere særlig lenge til."

⁹ Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe ham. Noen kom også for å se Lasarus, mannen som han hadde vekt opp fra de døde. ¹⁰ Øversteprestene bestemte seg da for å drepe Lasarus også, ¹¹ etter som flere og flere jøder tok avstand fra lederne og i stedet begynte å tro på Jesus.

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

¹² Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om at Jesus var på vei inn i byen. En stor folkemasse som var kommet for å feire

* **12:3** Et romersk pund, det vil si 375,45 gr eller omkring ½ liter.

påske, ¹³ tok palmegrener og gikk ut på veien for å møte ham. De ropte: outing,

"Vi hyller deg!"[†]

*Vi ærer deg som er sendt av Herren,[‡]
du som er Israels konge!"*

¹⁴ Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted mot byen, akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften[§]:

¹⁵ *"Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere*.*

Se, deres konge kommer til dere,

ridende på en eselfole."[†]

¹⁶ Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden av det Gud hadde forutsagt om Jesus i Skriften, og at det ble virkelighet ved det som skjedde. Da Jesus hadde vendt tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å huske hva Gud hadde forutsagt.

¹⁷ Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lazarus fra de døde, hadde fortalt folket det Jesus hadde gjort. ¹⁸ Dette fantastiske miraklet var hovedårsaken til at så mange gikk ut for å møte ham.

¹⁹ Fariseerne[‡] sa til hverandre: "Ingen ting hjelper! Hvert eneste menneske løper jo etter ham!"

[†] **12:13** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". [‡] **12:13** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn". Se Salmenes bok 118:25-26.

[§] **12:14** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ^{*} **12:15** På gresk: du datter Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. [†] **12:15** Se Sakarja 9:9. [‡] **12:19** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

Jesus forklarer hvorfor han må dø

²⁰ Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire påske, var det også noen grekere.

²¹ De kom til Filip, han som var fra Betsaida i Galilea, og sa: "Min herre, vi ville så gjerne treffe Jesus." ²² Filip gikk da og snakket om dette med Andreas. Sammen gikk de og fortalte det til Jesus.

²³ Jesus svarte: "Den tiden er nå kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen[§], skal vende tilbake til den herligheten som var min i himmelen. ²⁴ Sannheten er at jeg må dø på samme måte som et hvetekorn som faller i jorden og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt bare det ene kornet. Om det derimot dør, da gir det en stor avling. På samme måten vil min død gi liv til mange. ²⁵ Den som elsker livet sitt mer enn noe annet, vil miste det, men den som er villig til å miste livet sitt, skal redde det og få evig liv.

²⁶ Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge meg. Tjenerne mine må være der jeg er. Den som har meg til Herre, skal bli æret av min Far i himmelen. ²⁷ I dette øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke be: 'Far i himmelen, redd meg fra den fryktelige timen som venter meg'. Det er jo for denne avgjørende stunden jeg er kommet. ²⁸ Far i himmelen, pass på at du blir opphøyd og æret!"

§ 12:23 "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

Da hørte de en stemme fra himmelen som sa: "Gjennom dine mirakler er jeg allerede blitt opphøyd og æret, og jeg skal igjen bli det gjennom din død og oppstandelse." ²⁹ Da folket som sto rundt hørte stemmen, trodde de at det var torden, mens andre sa at det måtte være en engel som hadde snakket til ham.

³⁰ Jesus sa: "Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for min. ³¹ Tiden er nå kommet da denne verden skal bli dømt, for nå skal Satan, som er høvding i denne verden, bli overvunnet. ³² Når jeg har blitt løftet opp* fra jorden, skal jeg dra alle til meg." ³³ Dette sa han for å gjøre det klart for alle hvordan han skulle dø.

³⁴ "Skal du dø?" protesterte folket. "Vi har lært at det står i Skriften† at Messias, den lovede kongen, skal leve i evighet. Dersom du nå er Messias, Menneskesønnen som det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet opp? Er det en annen Menneskesønn du snakker om?"

³⁵ Jesus svarte: "Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid til. Gå i mitt lys mens dere kan, slik at ikke mørket får makt over livet deres. Den som går i mørket, går seg vill. ³⁶ Tro på meg som er lyset mens dere fortsatt har sjansen til det, da vil dere bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette, gikk han bort og skjulte seg.

Folket vil ikke tro på Jesus

* **12:32** Eller: ble hengt opp. Uttrykket viser til både på at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. † **12:34** På gresk: loven. Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelsens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

³⁷ Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det mange blant folket som ikke trodde at han var sendt av Gud. ³⁸ Dette faktum bekreftet forutsigelsen som Gud lot profeten Jesaja uttale om Jesus:

*"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre,
og for hvem har Herren vist makten sin til å
frelse?"*†

³⁹ Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også fortalt:

⁴⁰ *"Gud har forblindet øynene deres,
slik at de ikke kan se,
og har gjort hjertene deres harde og likegyldige,
slik at de ikke kan forstå.*

*Derfor kan de ikke vende om til meg og bli
helbredet."*§

⁴¹ Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den herlighet Jesus hadde i himmelen, og det var om Jesus han skrev.

⁴² Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet*, som trodde at Jesus var sendt av Gud. De våget bare ikke å bekjenne det åpent, etter som de var redde at fariseerne† skulle ekskludere dem fra Den jødiske menigheten.

⁴³ De ville heller bli akseptert av mennesker enn av Gud.

† **12:38** Se Jesaja 53:1. § **12:40** Se Jesaja 6:9-10. * **12:42** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **12:42** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

⁴⁴ Jesus ropte til folket: "Dersom dere tror på meg, da tror dere i virkeligheten på ham som har sendt meg. ⁴⁵ Den som ser meg, han ser også ham som har sendt meg. ⁴⁶ Jeg er kommet som et lys til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket. ⁴⁷ Om noen hører min lære og ikke vil å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er ikke kommet for å dømme menneskene, men for å frelse. ⁴⁸ Nei, den som nekter å tro på meg og ikke tar imot budskapet mitt, han skal bli dømt av de sannhetene jeg har undervist om når dagen kommer og Gud dømmer alle. ⁴⁹ Det jeg taler, er ikke mine egne tanker, men kommer fra min Far i himmelen. Han som har sendt meg, har bestemt det jeg skal si til dere. ⁵⁰ Jeg vet at budskapet hans gir evig liv. Derfor forteller jeg det han vil at jeg skal si dere."

13

Jesus vasker disiplene sine føtter

¹ Påskehøytiden* skulle snart begynne. Jesus visste at den tiden som hans Far i himmelen hadde bestemt, nå var kommet. Han skulle forlate jorden og vende tilbake til sin Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis på hvor høyt han elsket disiplene.

² Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen. Djevelen hadde allerede gitt Judas, han

* **13:1** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

som var sønn til Simon Iskariot, den tanken at han skulle forråde Jesus. ³ Jesus visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i hans hånd, og at han selv var kommet fra Gud og skulle vende tilbake til Gud. ⁴ Jesus reiste seg fra bordet, tok av seg kappen og bandt et håndkle om livet. ⁵ Han helte vann i et fat og begynte å vaske disiplene sine føtter og tørke dem med håndkleet som han hadde bundet om seg.

⁶ Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham: "Herre, du skal ikke vaske føttene mine."

⁷ Da svarte Jesus: "Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør, men det kommer en dag du skal skjønne meningen med det."

⁸ "Nei", protesterte Peter, "aldri i livet om du skal vaske føttene mine!"

Jesus sa til ham: "Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du ikke tilhøre meg."

⁹ Da ropte Peter: "Herre, vask ikke bare føttene mine, men også hendene og hodet."

¹⁰ Jesus sa til ham: "Den som har badet, trenger bare få føttene vasket for å være ordentlig ren. Dere er rene, men det gjelder ikke alle." ¹¹ Jesus visste nemlig hvem som skulle forråde ham. Det var derfor han sa at ikke alle var rene.

¹² Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg kappen igjen og tok plass ved bordet. Han spurte dem: "Forstår dere det jeg har gjort med dere?" ¹³ Dere kaller meg Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det er nettopp det jeg er. ¹⁴ Dersom nå jeg, som er deres Herre og Mester, har vasket føttene deres, da er også dere

skyldige i å vaske føttene til hverandre. ¹⁵ Jeg har gitt dere et eksempel til å følge: Gjør som jeg har gjort mot dere. ¹⁶ Jeg forsikrer dere at en tjener står ikke over sin herre, og en utsending står ikke over han som har sendt ham. ¹⁷ Når dere nå vet dette, da er dere lykkelige dersom dere også praktiserer det.”

Jesus forutsier at han skal bli forrådt

¹⁸ Jesus fortsatte: ”Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg kjenner dere som jeg har valgt ut til mine nærmeste disipler, men det må bli til virkelighet som Gud har forutsagt i Skriften[†]: *’Den som spiste sammen med meg, han har vendt seg mot meg.’*[‡] ¹⁹ Jeg sier det allerede nå, for at når det skjer, skal dere kunne tro at jeg er den jeg er[§]. ²⁰ Jeg forsikrer dere at den som tar imot dem som jeg sender, han tar imot meg. Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg.”

²¹ Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste og utbrøt: ”Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg!*

²² Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem han mente. ²³ En av disiplene, han som Jesus elsket,[†] satt nærmest Jesus ved bordet. ²⁴ Simon Peter gjorde derfor tegn til ham om å

[†] **13:18** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] **13:18** Se Salmenes bok 41:10.

[§] **13:19** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”. * **13:21** Se Salmenes bok 41:10. [†] **13:23** Hvilken disipler Johannes siktet til, vil bli avslørt i 21:20-24.

spørre Jesus hvem han snakket om. ²⁵ Disippelen bøyd seg da mot Jesus og spurte: "Herre, hvem er det?"

²⁶ Jesus svarte: "Det er ham som får den biten brød som jeg nå dypper i fatet." Han dyppet biten og ga det til Judas, som var sønn til Simon Iskariot. ²⁷ I samme øyeblikk som Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa: "Skynd deg, gjør det du skal!"

²⁸ Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa det på denne måten til Judas. ²⁹ Noen trodde at han ba ham å gå ut og kjøpe det de trengte til påskehøytiden eller at han skulle gi noe til de fattige. Det var Judas som var kasserer for den felles pengebeholdningen de hadde. ³⁰ Da Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og gikk ut. Og det var natt.

Jesus forutsier at Peter kommer til å fornekte

³¹ Så snart Judas hadde gått, sa Jesus: "Jeg, Menneskesønnen[‡], skal nå vende tilbake til herligheten min i himmelen, og Gud skal bli opphøyd og æret ved det som hender meg. ³² Ja, Gud skal ganske snart la meg vende tilbake til herligheten min. § ³³ Mine kjære barn, jeg skal bare være hos dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter meg uten å finne meg, etter som jeg går til et sted der dere ikke kan komme. Det

[‡] **13:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:32** En del håndskrifter har: Og om Gud blir opphøyd og æret ved meg, skal han snart...

var det samme jeg sa til de religiøse lederne. ³⁴ Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere skal elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har elsket dere. ³⁵ Gjennom det at dere elsker hverandre skal menneskene skjønne at dere er disiplene mine."

³⁶ Simon Peter spurte Jesus: "Herre, hvor går du?"

Jesus svarte: "Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men seinere skal du følge meg."

³⁷ Peter undret: "Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg er beredt til å dø for deg."

³⁸ Da svarte Jesus: "Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg at før hanen rekker å gale i morgen tidlig, har du nektet tre ganger på at du kjenner meg!"

14

Jesus er veien til Gud

¹ Jesus sa: "Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på meg. ²⁻³ I huset til min Far i himmelen finnes det mange rom. Jeg går nå i forveien for å gjøre i stand et sted til dere. Stol på at dette stemmer etter som det er jeg som sier det til dere. Når alt er ferdig, skal jeg komme tilbake og hente dere, slik at også dere kan være der jeg er. ⁴ Nå vet dere hvor jeg går, og dere kjenner veien som fører dit."

⁵ Tomas sa: "Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor du går. Hvordan kan vi da kjenne veien?"

⁶ Jesus svarte: "Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har vist hvem han virkelig er. Jeg er den som gir liv. Ingen kan komme til Far i himmelen uten ved meg. ⁷ Dersom dere har lært å kjenne meg, da skal dere også lære å kjenne min Far i himmelen. Dere kjenner ham allerede og har sett ham."

⁸ Filip sa: "Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være fornøyd."

⁹ Jesus svarte: "Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til tross for at jeg har vært hos dere så lenge? Den som har sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om å få se ham? ¹⁰ Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg? Når jeg snakker med dere, da er det ikke mine egne tanker jeg kommer med. Nei, det er min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg. ¹¹ Tro på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg. Tro det i det minste på grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg.

¹² Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de samme miraklene som jeg har gjort. Ja, til og med enda større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen. ¹³ Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst,* og jeg skal gjøre det, slik at Far i himmelen blir opphøyd og æret på grunn av det som Sønnen gjør for dere. ¹⁴ Ja, dersom dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det."

* **14:13** På gresk: hva dere enn ber om i navnet mitt.

Løftet om Guds Hellige Ånd

¹⁵ Jesus fortsatte: "Dersom dere elsker meg, da er dere lydige mot det jeg har bedt dere om å gjøre. ¹⁶ Jeg skal be min Far i himmelen om å sende dere en annen Hjelper, en som for alltid skal være hos dere. ¹⁷ Dette er Guds egen Ånd som forklarer sannheten om ham. De som ikke tror på Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han ikke og kjenner han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er hos dere nå og kommer til å være i dere. ¹⁸ Nei, jeg skal ikke forlate dere som foreldreløse barn, men jeg vil komme til dere. ¹⁹ Om kort tid kan ingen her i verden se meg lenger, men dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen. Gjennom det skal dere også få liv. ²⁰ Når jeg har stått opp fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen, og at dere er i meg, og jeg i dere. ²¹ Den som har hørt mine befalinger og er lydige mot det jeg sier, han elsker meg, og den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i himmelen, og jeg vil elske han og vise meg for ham."

²² Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen med samme navn, sa da til ham: "Herre, hvorfor vil du bare vise deg for oss og ikke for alle?"

²³ Jesus svarte: "Dersom noen elsker meg, da lever han i tråd med undervisningen min, og da vil min Far i himmelen elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil komme til ham og bli hos ham. ²⁴ Den som ikke elsker meg, lever ikke i tråd med undervisningen min. Husk på

at budskapet dere har fått høre fra meg, er ikke mine egne tanker, men det kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. ²⁵ Jeg sier dere dette mens jeg fortsatt er hos dere. ²⁶ Men når min Far i himmelen har sendt dere Hjelperen, sin Hellige Ånd, som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen lære dere alt og minne dere om alt som jeg har lært dere.

²⁷ Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få av min fred, den freden som ingen her i verden kan gi dere. Derfor skal dere ikke være urolige og redde. ²⁸ Husk på at jeg sa til dere: 'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til dere.' Dersom dere virkelig elsker meg, vær da glade over at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min Far i himmelen er større enn jeg. ²⁹ Dette har jeg fortalt til dere før det skjer, slik at dere kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje.

³⁰ Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan, høvdingen i denne verden, nærmer seg. Han har ingen makt over meg, ³¹ men jeg skal gjøre det som min Far i himmelen har bestemt skal skje med meg. Det skjer for at menneskene skal forstå at jeg elsker min Far i himmelen. Kom, nå går vi fra dette stedet."

15

Bildet om vinstokken og grenene

¹ Jesus sa: "Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i himmelen er gartneren. ² Han skjærer bort hver gren på meg som ikke bærer frukt. De

grenene som bærer frukt, beskjærer han, slik at de kan bære enda mer frukt. ³ Dere er allerede forandret gjennom det budskapet dere har fått høre fra meg. ⁴ Fortsett derfor å bli i meg, så skal jeg være i dere. En gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har sitt feste i vinstokken. På samme måten kan ikke livet deres bære frukt om dere ikke blir i meg.

⁵ Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen blir i meg og jeg i ham, da bærer han mye frukt, men uten meg kan dere ikke gjøre noe. ⁶ Den som ikke bli i meg, han blir kastet bort på samme måten som en visnen gren. Alle grenene som har visnet, blir kastet på bålet og brent opp. ⁷ Dersom dere blir i meg og budskapet mitt blir i dere, da kan dere be om hva dere vil, og dere skal få det. ⁸ De som virkelig er mine disipler bærer mye frukt, ved det blir min Far i himmelen opphøyd og æret.

⁹ Jeg har elsket dere på samme måten som min Far i himmelen har elsket meg. Bli derfor værende i min kjærlighet. ¹⁰ Dersom dere er lydige mot det jeg har gitt befaling om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten blir jeg i kjærligheten til min Far i himmelen siden jeg gjør det han har gitt meg befaling om. ¹¹ Dette har jeg sagt til dere for at min glede skal fylle dere, slik at gleden deres blir fullkommen. ¹² Dette er min befaling: At dere skal elske hverandre på samme måten som jeg har elsket dere. ¹³ Det største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at han ofrer livet for vennene sine. ¹⁴ Dere er vennene mine dersom dere gjør det

jeg befaler dere. ¹⁵ Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på det herren hans tenker å gjøre. Fra og med nå av er dere vennene mine, for jeg har sagt dere alt som min Far i himmelen har latt meg få vite.

¹⁶ Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har valgt ut dere til en unik oppgave. Dere skal gå ut i verden og bære frukt som blir stående for evig. Da vil Far i himmelen gi dere alt dere ber ham om fordi dere tilhører meg.*

¹⁷ Ja, dette er min befaling til dere: At dere skal elske hverandre."

Jesus advarer mot hat og forfølgelse

¹⁸ Jesus fortsatte: "Når menneskene hater dere, skal dere huske på at de har hatet meg før de begynte å hate dere. ¹⁹ Dersom dere hadde tilhørt denne verden, ville menneskene elske dere, etter som dere da ville vært en av dem. Nå tilhører dere ikke denne verden, etter som jeg har innbudt dere til å være borgere av en annen verden. Derfor hater menneskene dere. ²⁰ Husk på det jeg sa til dere: 'En tjener står ikke over sin herre.' Dersom de har forfulgt meg, kommer de også til å forfølge dere. Men har de levd i tråd med undervisningen min, kommer de også til å rette seg etter det dere sier. ²¹ Menneskene vil forfølge dere fordi dere tilhører meg, og fordi de ikke kjenner Gud, han som har sendt meg.

²² Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten, ville alle vært uskyldige. Nå har de

* **15:16** På gresk: hva dere enn ber ham om i navnet mitt.

ingen unnskyldning for syndene sine. ²³ Den som hater meg hater også min Far i himmelen. ²⁴ Dersom jeg ikke hadde utført større mirakler enn det som andre har gjort iblant dere, ville alle vært uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i himmelen, og det til tross for at de har sett disse miraklene. ²⁵ Gjennom dette blir det som står skrevet om meg i loven[†] til virkelighet: *'De har hatet meg uten grunn.'*[‡]

²⁶ Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som gjør sannheten om Gud synlig. Hjelperen vil komme til dere fra Gud, vår Far i himmelen, og når han kommer, skal han fortelle dere om meg. ²⁷ Også dere må fortelle andre om meg, for dere har vært med meg fra begynnelsen.

16

¹ Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen på meg. ² Dere kommer til å bli ekskludert fra Den jødiske menigheten, ja, det skal gå så langt at de som dreper dere, tror at de tjener Gud ved handlingene sine. ³ Denne tragiske misforståelsen beror på at de aldri har lært å kjenne min Far i himmelen, og heller ikke meg. ⁴ Jeg sier dere dette nå, for at dere den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte dere. Jeg har ikke sagt dette til dere tidligere siden jeg inntil nå har vært hos dere."

[†] 15:25 Jesus siktet her til hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelen første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

[‡] 15:25 Se Salmenes bok 35:19 og 69:5.

Jesus underviser om Guds Ånd

⁵ Jesus fortsatte: "Nå går jeg til ham som har sendt meg, og ingen av dere spør hvor jeg går. ⁶ Dere er altfor bedrøvet og fulle av sorg over det jeg har fortalt dere. ⁷ Sannheten er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers kan ikke Hjelperen, Guds Ånd, komme til dere. Når jeg har gått bort, skal jeg sende ham til dere. ⁸ Når Guds Ånd kommer, skal han vise menneskene at de er syndere, at jeg er skyldfri innfor Gud og at Guds dom vil ramme. ⁹ Syndere er de fordi de ikke tror på meg. ¹⁰ At jeg er skyldfri innfor Gud viser seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å regjere med ham, slik at dere ikke kan se meg mer. ¹¹ Guds dom rammer hver og en som gjør synd, det forstår vi når vi ser at Gud har dømt Satan, som er høvding i denne verden.

¹² Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke forstå det nå. ¹³ Når Guds Ånd kommer, skal han vise dere hele sannheten om Gud. Han vil ikke holde fram sine egne tanker, men fortelle det han hører av meg. Han vil la dere få kjennskap til det som kommer til å skje i framtiden. ¹⁴ Videre vil han opphøye og ære meg, for alt han lar dere få vite, har han fått fra meg. ¹⁵ Alt som min Far i himmelen har, det tilhører meg. Derfor kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg. ¹⁶ Snart ser dere meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen."

Sorgen skal bli vendt til glede

17-18 Noen av disiplene spurte da hverandre: "Hva mener han egentlig når han sier at vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal få se ham igjen? Hva kan det bety når han sier at han går til sin Far i himmelen? Hvor snart skal dette skje? Vi fatter ingenting av det han sier."

19 Jesus visste at de ville spørre ham, og sa: "Dere undrer dere på hva jeg mente da jeg sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere like snart skal få se meg igjen. 20 Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å gråte og klage over det som skal skje med meg, men mange skal bli glade. Dere skal sørge, men sorgen vil bli vendt til glede når dere ser meg igjen. 21 Det blir som når en kvinne føder sitt barn. Mens forløsningen står på, har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt barn, glemmer hun smerten og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født til verden. 22 Dere har det også vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen, og da skal dere bli glade. Ingen kan ta fra dere den gleden. 23 Den dagen trenger ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg forsikrer dere at fra den dagen skal Far i himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere tilhører meg.* 24 Dere har bedt før, men aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere be i mitt navn, og dere skal få. Gleden deres skal bli full og hel.†

* 16:23 På gresk: ber Far om i navnet mitt. † 16:24 På gresk: ikke bedt om noe i navnet mitt. Be nå...

²⁵ Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg vil snakke åpent og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om min Far i himmelen. ²⁶ Den dagen skal dere be til Far i himmelen, og han skal svare dere fordi dere tilhører meg.† Jeg trenger ikke å be for dere. ²⁷ Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere har elsket meg og tror at jeg er kommet fra Gud. ²⁸ Ja, jeg er kommet til verden fra min Far i himmelen, og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham.”

²⁹ Da sa disiplene: ”Endelig snakker du i klare meldinger, og ikke i bilder. ³⁰ Nå forstår vi at du vet alt før noen har stilt et eneste spørsmål til deg. Derfor tror vi at du er kommet fra Gud.”

³¹ Jesus svarte: ”Nå endelig tror dere. ³² Den dagen kommer, ja, den er allerede her, da dere vil bli spredd og vende tilbake til hvert sitt og etterlate meg alene. Ikke en gang da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er hos meg. ³³ Dette har jeg fortalt dere for at dere skal ha fred på grunn av fellesskapet med meg. Her på jorden kommer dere til å møte mange sorger og skuffelser, men vær ikke urolige, jeg har overvunnet de onde kreftene i verden.”

17

Jesus ber for disiplene

¹ Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og sa:

† **16:26** På gresk: Den dagen skal dere be i navnet mitt...

”Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har bestemt. La din Sønn vende tilbake til sin herlighet, slik at du blir opphøyd og æret.

² Du har jo gitt ham makt over alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle dem som du har gitt ham. ³ Evig liv betyr å lære deg å kjenne, den eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus Kristus, som du har sendt til jorden. ⁴ Jeg har opphøyet og æret deg her på jorden ved å fullføre det oppdraget du har gitt meg. ⁵ La meg derfor, kjære Far i himmelen, bli opphøyd og æret ved at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før verden ble skapt.

⁶ Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg har vist dem hvem du er. De var dine hele tiden, men du ga dem til meg, og de har levd i tråd med læren min. ⁷ Nå vet de at alt som du har gitt til meg, er en gave fra deg. ⁸ Det budskapet jeg fikk fra deg, har jeg levert videre, og de har tatt imot det og har forstått at jeg er kommet ned til jorden fra deg. Ja, de er helt overbevist om at du har sendt meg.

⁹ Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem som du har gitt meg, etter som de tilhører deg. ¹⁰ Ja, alle som du har gitt meg, tilhører deg. Dersom de tilhører deg, da tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet bli synlig for menneskene. ¹¹ Jeg forlater nå verden og kommer til deg, men de blir tilbake i verden. Far i himmelen, du som er hellig, bevar alle disse som du har gitt meg. La dem bli i ditt fellesskap, slik at de kan leve i fullkommen enhet, på samme

måten som du og jeg er ett. ¹² Mens jeg var hos de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik at ingen av dem gikk fortapt, bortsett fra den ene som var dømt til å gå evig fortapt, slik at det Gud hadde forutsagt i Skriften*, skulle bli virkelighet.

¹³ Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg ennå er i verden, for at de skal kjenne min fullkomne glede. ¹⁴ Jeg har brakt budskapet ditt videre. Menneskene i verden har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne verden, på samme måten som heller ikke jeg tilhører den. ¹⁵ Jeg ber ikke at du skal ta dem bort fra denne verden, men at du skal bevare dem fra det onde. ¹⁶ De tilhører ikke denne verden, liksom jeg ikke tilhører den. ¹⁷ Hjelp alle til å være lydig mot ditt sanne budskap, slik at de kan leve fullt og helt for deg. ¹⁸ På samme måten som du sendte meg til verden, sender jeg dem ut i verden. ¹⁹ For deres skyld overgir jeg livet mitt som et offer til deg, slik at de også kan overgi livene sine til deg, gjennom det å følge ditt sanne budskap.

²⁰ Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i framtiden begynner å tro på meg på grunn av budskapet deres. ²¹ Far i himmelen, jeg ber om at de skal leve i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. La dem være i oss, på samme måten som du er i meg og

* **17:12** "Skriften" for jødene er Bibelenes første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

jeg er i deg, slik at menneskene kan tro at du har sendt meg.

²² Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik at de kan leve i fullkommen enhet på samme måte som du og jeg er ett. ²³ Jeg skal være i dem og du i meg, slik at deres enhet blir total. Da skal verden forstå at du har sendt meg og at du elsker dem like mye som du elsker meg. ²⁴ Far i himmelen, jeg vil at alle dem som du har gitt meg, skal være sammen med meg, slik at de kan se den herligheten du ga meg, etter som du elsket meg allerede før verden ble skapt.

²⁵ Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene i verden kjenner deg ikke, men jeg kjenner deg, og disiplene mine vet at du har sendt meg. ²⁶ Jeg har hjulpet dem til å lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette med å hjelpe dem, slik at de kan elske hverandre på samme måten som du har elsket meg, og slik at jeg kan være ett med dem.”

18

Jesus blir forrådt og arrestert

¹ Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen med disiplene til den andre siden av Kedrondalen. Der lå det en hage som de gikk inn i. ² Judas, han som forrådt Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus ofte hadde vært der med disiplene.

³ Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en del av tempelvakten. De var sendt

ut av øversteprestene og fariseerne* og kom med brennende fakler, lykter og våpen til hagen.

⁴⁻⁵ Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han fram til dem og spurte: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." Da varte Jesus: "Det er jeg."[†]

Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de andre. ⁶ Da Jesus sa: "Det er jeg", rygget alle tilbake og falt til jorden.

⁷ Han spurte på nytt: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." ⁸ Da sa Jesus: "Jeg har jo allerede sagt dere at det er jeg. Dersom det er meg dere leter etter, så la de andre gå."

⁹ Med disse ordene gikk det i oppfyllelse det som Jesus hadde sagt: "Jeg har ikke mistet en eneste av dem som du har gitt meg."[‡]

¹⁰ Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg, og hogg høyre øre av tjeneren til øverstepresten. Navnet på tjeneren var Malkos.

¹¹ Da sa Jesus til Peter: "Sett sverdet tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna de lidelsene som min Far i himmelen har bestemt at jeg må gå i gjennom?"

Peter fornekter at han kjenner Jesus

¹² Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tempelvaktene fanget nå Jesus og bandt ham. ¹³ Først tok de ham med til Annas§, han

* **18:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **18:4-5** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **18:9** Se 6:39 og 17:12. § **18:13** Annas hadde vært øversteprest før og ble fortsatt regnet som det.

var svigerfar til Kaifas, som var øversteprest dette året. ¹⁴ Det var Kaifas som hadde sagt til de religiøse lederne at det var best om det ene menneske døde for at folket ellers kunne bli reddet.

¹⁵ Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre disiplene. Denne disippelen kjente øverstepresten og fikk på grunn av det tillatelse til å komme inn på gårdsplassen utenfor huset til øverstepresten. Samtidig førte de Jesus dit.

¹⁶ Peter sto igjen utenfor porten. Den disippelen som kjente øverstepresten, gikk ut og snakket med en tjenestejente som sto vakt ved porten, slik at Peter også fikk følge med inn. ¹⁷ Jenta i porten spurte da Peter: "Er ikke du også en av disiplene til denne mannen?" Peter svarte: "Nei, det er jeg ikke."

¹⁸ Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp siden det var kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet seg.

¹⁹ Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om hva han lærte. ²⁰ Jesus svarte: "Alle kjenner til undervisningen min, for jeg har hele tiden snakket åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle jødene seg. Jeg har ikke sagt noe i hemmelighet, alt har skjedd offentlig. ²¹ Hvorfor spør du meg om dette? Spør heller dem som har hørt meg undervise. De vet hva jeg har sagt!"

²² En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa: "Svarer du øverstepresten på denne måten?" ²³ Men Jesus sa: "Har jeg sagt

noe som ikke var riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier sannheten?"

²⁴ Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas.

²⁵ Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham: "Er ikke du også en av disiplene?" Peter protesterte og sa: "Nei, det er jeg ikke."

²⁶ Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen som Peter hadde hugget øret av: "Jo visst, jeg så deg der ute i hagen sammen med Jesus?"

²⁷ Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen.

Jesus blir forhørt av Pilatus

²⁸ Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset der den romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som hadde ført ham dit, gikk ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige* i Guds øyne, for da kunne de ikke være med å spise påskemåltidet†. ²⁹ Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor ut til dem og spurte: "Hva er det dere anklager denne mannen for?"

* **18:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må gå gjennom spesielle seremonier for å bli rensset. † **18:28** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

³⁰ De svarte: "Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke hadde vært en forbryter."

³¹ Da sa Pilatus: "Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham etter deres egen lov[‡]."

Men de religiøse lederne sa: "Vi vil ha ham henrettet, og det har vi ikke fullmakt til å gjøre på egen hånd." ³² Ved dette ble det som Jesus hadde sagt til virkelighet da han avslørte på hvilken måte han skulle dø. §

³³ Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og spurte: "Er du jødenes konge?"

³⁴ Jesus svarte: "Er det du selv som vil vite det, eller har andre fortalt dette om meg til deg?"

³⁵ Pilatus sa: "Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og øversteprestene har ført deg hit. Hva har du gjort?"

³⁶ Da svarte Jesus: "Jeg regjerer ikke i denne verden. Dersom jeg hadde gjort det, da hadde disiplene mine kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt til fange av de religiøse lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags rike."

³⁷ Pilatus spurte igjen: "Så du er altså en konge?"

Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg konge. Men jeg har blitt født og har kommet hit til verden for å fortelle om det som er sant. Alle som elsker sannheten, hører det jeg sier."

³⁸ Da sa Pilatus: "Hva er sannhet?" Etterpå gikk han ut til folket igjen og sa: "Jeg finner ham

[‡] **18:31** Pilatus viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **18:32** Se 12:32-33.

ikke skyldig i noe. ³⁹ Men det er tradisjon for at jeg hver påske setter fri en fange til dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe jødenes konge fri.”

⁴⁰ Men de ropte tilbake: ”Nei! Ikke ham, men Barabbas!” Barabbas var en forbryter.

19

Pilatus dømmer Jesus til døden

¹ Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket. ² Soldatene laget en krone av tornekratt og satte den på hodet hans og kledde på ham en høyrød* kappe. ³ De gikk fram til ham og sa: ”Leve jødenes konge”, og så slo de ham i ansiktet.

⁴ Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket: ”Nå sender jeg ham ut til dere, slik at dere skal forstå at jeg ikke finner ham skyldig i noe.”

⁵ Da Jesus kom ut med tornekronen og den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus: ”Her er mannen!”

⁶ Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope: ”La ham spikres fast på et kors, spikre ham fast på et kors!”

Pilatus sa: ”Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg finner han ikke skyldig i noe.” ⁷ Men de religiøse lederne svarte: ”I følge vår lov† skal han dø, for han har gitt seg ut for å være Guds sønn.”

* **19:2** På gresk: rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **19:7** De viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

⁸ Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd.
⁹ Han førte Jesus inn i huset på nytt og spurte ham: "Hvor kommer du fra?" Men Jesus svarte ham ikke.

¹⁰ "Vil du ikke svare meg?" spurte Pilatus. "Vet du ikke at jeg har makt både til å gi deg fri og til å la deg blir spikret fast på et kors?"

¹¹ Jesus svarte: "Du ville ikke ha noen som helst makt over meg om du ikke hadde fått den av Gud. Derfor har de som overlot meg til deg, gjort seg skyldige i en større synd."

¹² Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men folket ropte: "Dersom du setter han fri, er du ikke keiserens venn. Den som gjør seg til konge, gjør egentlig opprør mot keiseren."

¹³ Da Pilatus hørte det de sa, førte han Jesus ut til dem på nytt og satte seg på dommersete på det stedet som ble kalt Steingården, og som på arameisk[‡] heter "Gabbata". ¹⁴ Klokken var nå rundt tolv[§] på dagen, og det var fredag, som kalles forberedelsesdagen før påskehøytiden*.

[‡] **19:13** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. Se også v.17 og 20. [§] **19:14** På gresk "sjette timen". I Markus sin fortelling om Jesus 15:25 står det at Jesus ble spikret fast på korset ved den "tredje timen" altså klokken ni på morgenen. Enten er det en skrivefeil i Markus sin fortelling, eller så bruker Johannes seg av romersk tid, noe som skulle bety at klokken var seks på morgenen. * **19:14** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

Pilatus sa til jødene: "Her har dere kongen deres."

¹⁵ Folket skrek: "Bort med ham. La ham spikres fast på et kors!"

Da spurte Pilatus: "Skal jeg virkelig henrette kongen deres på et kors?"

Men øversteprestene svarte: "Vi har ingen annen konge enn keiseren."

¹⁶ Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for at de skulle føre ham bort og la ham spikres fast på et kors.

Jesus blir spikret fast på et kors

Soldatene tok ham med seg. ¹⁷ Jesus ble tvunget til selv å bære korset sitt til det stedet som ble kalt Hodeskallen, som på arameisk heter "Golgata".

¹⁸ Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt kors. Jesus hengte de i midten og de to andre på hver sin side av ham. ¹⁹ Pilatus hadde fått skrevet en plakat som ble satt opp på korset. Der sto det: "Jesus fra Nasaret, jødenes konge".

²⁰ Teksten var skrevet både på arameisk, latin og gresk. Etter som stedet der Jesus ble henrettet, lå nær byen, var det mange som leste plakaten.

²¹ Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte: "Få endret teksten fra dette med 'Jødenes konge' til 'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.'"

²² Men Pilatus svarte: "Det jeg skrev, det skrev jeg! Ikke noe som helst skal bli endret."

²³ Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans og delte i fire hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til

kjortelen, viste det seg at den var vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer. ²⁴ Derfor sa de: "Det er dumt å skjære den i stykker. Vi kaster heller lodd om hvem som skal få den." Gjennom dette ble det som Gud hadde forutsagt i Skriften[†], til virkelighet: "*De delte mine klær mellom seg og kastet lodd om min klesdrakt.*"[‡] Ja, det var nøyaktig det soldatene gjorde.

²⁵ Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift med Klopas og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. ²⁶ Da Jesus så moren sin stå der ved siden den disippelen som han elsket,[§] sa han til henne: "Mor, la ham være som sønnen din." ²⁷ Så sa han til disippelen: "La henne være som moren din!" Fra den dagen av lot disippelen henne bo hjemme hos seg.

Jesus dør på korset

²⁸ Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttet. For at det som Gud hadde forutsagt i Skriften* skulle bli virkelighet, sa han: "Jeg er tørst."[†] ²⁹ Noen dyppet da en svamp i en krukke fylt med sur vin som sto der. De festet den

[†] **19:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] **19:24** Se Salmenes bok 22:19.

[§] **19:26** Hvilken disipler Johannes siktet til bli avslørt i 21:20-24.

* **19:28** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [†] **19:28** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22.

på en stilk fra isopplanten[‡] og rakte den opp til munnen[§] hans. ³⁰ Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han: "Det er fullbrakt." Så bøyd han hodet og sluttet å puste.

³¹ Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på korset til neste dag som var hviledagen^{*}. Dessuten var det en spesiell merkedag siden det var påske[†]. Derfor ba de Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse skjelettene på dem som var spikret fast på korsene. Da kunne kroppene bli tatt ned.[‡] ³² Soldatene kom og knuste skjelettet på de to mennene som hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig som Jesus. Først den ene mannen sine bein, så den andre. ³³ Men da de kom fram til Jesus, så de at han allerede var død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans. ³⁴ En av soldatene nøyde seg i stedet med å stikke et spyd opp i siden hans. Da

[‡] **19:29** I Andre Mosebok 12:22 blir brukt en stilk fra planten isop til å dyppe i blodet fra påskelammet. Det er blitt brukt også i forskjellige seremonier for å bli rensset. Jesus er det lammet som renser oss fra synd, kan vi lese i 1:29. **§ 19:29**

Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. *** 19:31** "Hviledagen". I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. **† 19:31** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. **‡ 19:31** Når benene ble knust, døde den som var blitt spikret fast på korset, etter som kroppstygden da presset sammen lungene. I følge den jødiske loven skulle de døde begravnes samme dagen.

rant det blod og vann ut. ³⁵ Det finnes en som kan stå fram som vitne om dette, § etter som han så det med egne øyne. Han vet at det han sier er sant, og han har fortalt dette for at dere skal tro.

³⁶ Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle bli virkelighet: *"Ikke et eneste ben i kroppen hans skal bli knust."** ³⁷ På et annet stedet har Gud sagt: *"De skal se opp til han som de har gjennomstukket"*†.

Jesus blir begravd

³⁸ Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse lederne hadde vært en hemmelig disippel av Jesus, ba Pilatus om å få ta ned kroppen til Jesus. Pilatus lot ham få gjøre det, og Josef gikk da og tok kroppen ned. ³⁹ Nikodemus, den mannen som først hadde kommet til Jesus om natten, var også med. Han hadde med seg en blanding av myrra og aloe som veide omkring 30 kilo. ⁴⁰ De to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i tøy av lin sammen med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de brukte å gjøre ved jødiske begravelser. ⁴¹ Plassen der Jesus ble spikret fast på korset, lå nær en hage. Der var det en ny grav som aldri hadde vært brukt. ⁴² Etter som hviledagen‡ snart skulle begynne, og graven

§ 19:35 Johannes snakket om seg selv. * 19:36 Se Andre Mosebok 12:46, Fjerde Mosebok 9:12 og Salmenes bok 34:21.

† 19:37 Se Sakarja 12:10. ‡ 19:42 I grunnteksten: etter som det var jødenes forberedelsesdag. Det var dagen før hviledagen, som begynner klokken 18.00 på fredagskvelden og slutter klokken 18.00 på lørdagskvelden. Mellom disse klokkeslettene blir det ikke utført noe unødvendig arbeid.

lå så nær, la de Jesus i den.

20

Jesus står opp fra de døde

¹ Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til graven og oppdaget at steinen var rullet bort fra inngangen.

² Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter Simon Peter og den disippelen som Jesus elsket* og sa: "De har flyttet Herren Jesus fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham."

³⁻⁴ Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven for å se etter. Den andre disippelen sprang fortere enn Peter og kom først fram. ⁵ Han bøyde seg ned og så inn i graven. Der så han lintøyet ligge, men han gikk ikke inn. ⁶ Litt etter kom Simon Peter, og han gikk inn i graven. Han så også lintøyet som lå der. ⁷ I tillegg lå også det svøpet som hadde dekket hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for seg selv. ⁸ Da gikk også den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven. Han så og trodde. ⁹ Før dette hadde de ikke skjönt det Gud hadde forutsagt i Skriften† om at Jesus måtte dø og så bli levende igjen.

Jesus viser seg for Maria Magdalena

* **20:2** Hvilken disippel Johannes siktet til, blir avslørt i 21:20-24.

† **20:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

¹⁰ Etterpå gikk de to disiplene hjem. ¹¹ Men Maria sto og gråt utenfor graven. Hun bøyde seg framover og så inn i graven. ¹² Da fikk hun se to hvitkledde engler som satt der kroppen til Jesus hadde ligget. En ved hodeplassen og en ved fotenden.

¹³ Englene spurte henne: "Hvorfor gråter du?"

Hun svarte: "De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke hvor de har lagt ham."

¹⁴ Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på en som sto der, men at det var Jesus skjønte hun ikke.

¹⁵ Jesus spurte henne: "Hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun trodde det var gartneren og svarte: "Dersom det er du som har båret ham bort, da si meg hvor du har lagt ham, slik at jeg kan hente ham."

¹⁶ Jesus sa til henne: "Maria." Straks vendte hun seg mot ham og utbrøt: "Rabbuni!" Det er arameisk[‡] og betyr mester.

¹⁷ Jesus sa: "Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt tilbake til min Far i himmelen. Men gå til brødrene mine og si at jeg skal vende tilbake til min Far i himmelen og deres Far i himmelen, til min Gud og deres Gud."

¹⁸ Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun hadde sett Herren Jesus, og hun fortalte alt han hadde sagt.

Jesus viser seg for disiplene

[‡] **20:16** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

¹⁹ Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i uken. Samme kvelden samlet disiplene seg bak låste dører av frykt for de religiøse lederne. Plutselig sto Jesus midt iblant dem og sa: "Fred være med dere alle!" ²⁰ Så viste han hendene sine og siden sin. Gleden gikk ut over alle grenser da disiplene fikk se Herren Jesus.

²¹ Jesus sa igjen: "Fred være med dere! På samme måten som min Far i himmelen har sendt meg, sender jeg nå dere." ²² Så pustet han på dem og sa: "Ta imot Guds Hellige Ånd." ²³ Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle mennesker at Gud har tilgitt syndene deres, men også å fortelle med dypt alvor at det går an å stille seg slik at de ikke får noen tilgivelse.*"

Jesus viser seg for Tomas

²⁴ En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt Tvillingen, hadde ikke vært sammen med de andre da Jesus kom. ²⁵ Disiplene sa til ham: "Vi har sett Herren Jesus." Men Tomas svarte: "Dersom jeg ikke får se skaden etter spikrene i hendene hans og får ta på sårene med fingrene mine, og om jeg ikke får røre ved såret i siden hans med hendene mine, da kan jeg ikke tro."

§ **20:22** Ånd, åndedrett og vind er samme ordet på gresk. Jesus sitt åndedrett ble derfor symbol for Guds Ånd. * **20:23** Deres oppdrag var å forkynne for menneskene slik at den som aksepterte frelsen Jesus gir, skulle få tilgivelse for syndene sine, mens de andre ikke ble tilgitt.

²⁶ Neste søndag[†] var disiplene igjen samlet. Denne gangen var Tomas sammen med de andre. Til tross for at dørene var låste, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa: "Fred være med dere!" ²⁷ Han sa til Tomas: "Her er hendene mine. Ta på sårene med fingrene dine. Se, her er siden min. Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil lenger, men tro!"

²⁸ Da utbrøt Tomas: "Min Herre og min Gud."

²⁹ Jesus sa til ham: "Nå tror du fordi du har sett meg. Lykkelige er dem som ikke har sett meg, men likevel tror."

Hensikten med denne boken

³⁰ Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i tillegg til dem som er skrevet ned i denne boken. ³¹ De som står her, er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og for at dere skal få liv i ham ved å tro på ham.

21

Jesus viser seg for disiplene mens de fisker

¹ Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaretsjøen*. Det skjedde på denne måten:

² En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han som ble kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Jakob og Johannes, som var sønnene til

[†] **20:26** På gresk: åtte dager senere. I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus hadde stått opp på en søndag, og nå var det søndag igjen. * **21:1** Genesaretsjøen ble også kalt Tiberiassjøen.

Sebedeus, og to andre disipler var sammen ved sjøen. ³ Da sa Simon Peter til de andre: "Jeg tar meg en tur ut og fisker". De andre svarte: "Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut på sjøen, men de fikk ikke en eneste fisk hele natten.

⁴ Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto ikke at det var ham.

⁵ Jesus ropte ut over sjøen: "Går det bra, mine venner? Har dere fått noe fisk?"

"Nei", svarte de.

⁶ Da sa han: "Kast noten ut på høyre side av båten, da vil dere få fisk." De fulgte rådet hans, og nå fikk de så mye fisk at de ikke maktet å dra inn noten!

⁷ Den disippelen som Jesus elsket†, sa til Peter: "Det er Herren Jesus." Da Simon Peter hørte at det var Herren, knyttet han ytterklærne om seg, for han hadde nesten ikke noe på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land. ⁸ De andre disiplene kom etter med båten som slepte noten med fiskene i. De var omkring 100 meter fra stranden. ⁹ Da de kom i land, så de at Jesus hadde gjort opp et bål og holdt på å grille fisk og steke brød over glørne.

¹⁰ Jesus sa: "Hent noen av fiskene som dere nettopp har fått." ¹¹ Da hoppet Simon Peter ombord i båten og hjalp de andre med å dra noten i land. Det var 153 store fisker i noten. Til tross for at den var så full, hadde den ikke revnet.

† **21:7** Hvilken disippel Johannes siktet til bli avslørt i v.20-24.

¹² Jesus sa til disiplene: "Kom hit og spis." Ingen av dem våget å spørre hvem han var, men alle skjønte at det måtte være Herren. ¹³ Jesus gikk fram og serverte dem av brødet og fisken.

¹⁴ Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene etter at han hadde stått opp fra de døde.

Jesus og Peter

¹⁵ Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg mer enn de andre gjør?"

"Ja, Herre", svarte Peter, "du vet at jeg elsker deg."

"Gi da mat til mine lam", sa Jesus.

¹⁶ Jesus spurte for andre gangen: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"

"Ja, Herre", sa Peter, "du vet at jeg elsker deg."

"Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus.

¹⁷ For tredje gangen spurte Jesus ham: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"

Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om han elsket ham, men han svarte: "Herre, du vet alt. Du vet at jeg elsker deg."

Da sa Jesus: "Gi da mat til sauene mine. ¹⁸ Jeg skal si deg som sant er: Da du var ung, kunne du gjøre deg i stand og dra dit du selv ville. Men når du blir gammel, skal du strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i stand og føre deg dit du ikke vil.†" ¹⁹ Dette sa Jesus for å vise hva

† **21:18** Jesus forutsier at Peter skulle bli henrettet ved å blir spikret fast på et kors.

slags død Peter skulle opphøye og ære Gud med. Jesus sa til han: "Følg meg."

²⁰ Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen som Jesus elsket[§], fulgte etter ham. Det var han som under det siste måltidet med Jesus hadde lent seg inn mot Jesus og spurt hvem som skulle forråde ham. ²¹ Da Peter fikk se disippelen, spurte han Jesus: "Hva kommer til å skje med ham?"

²² Men Jesus svarte: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon. Se bare til at du følger meg."

²³ På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte blant de troende om at denne disippelen ikke skulle dø. Men Jesus sa aldri til Peter at disippelen ikke skulle dø. Han sa bare: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon."

Sluttord

²⁴ Det er denne disippelen som har sett alle tingene som skjedde, og som har skrevet det ned i denne boken. Vi vet at det han forteller, er sant.

²⁵ Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som skjedde skulle bli skrevet ned, ja, da tror jeg ikke at hele verden ville romme det antall bøker som da måtte bli skrevet!

§ 21:20 I v.24 bli avslørt hvem disippelen er.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet
The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™

Biblica® Open Norwegian Living New Testament™

Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™

Biblica® Open Norwegian Living New Testament™

Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023

0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b